SØ- OG HANDELSRETTEN
DOM

afsagt den 7. april 2026

Sag BS-52912/2024-SHR

Hoanh Son Group JSC
(advokat Johan Mielow Eriksen)

mod

Scandi Trading Denmark ApS
(advokat Jens Vandborg Mathiasen)

Denne afgørelse er truffet af retspræsident Mads Bundgaard Larsen og de sagkyndige medlemmer Kaare Wagner Christoffersen og Søren Berg.

Sagens baggrund og parternes påstande
Denne sag, som er anlagt den 25. oktober 2024, angår erstatningskrav som følge af påstået uberettiget tilbageholdelse eller arrest af et skib i Mozambique.

Sagsøgeren, Hoanh Son Group JSC, har nedlagt følgende påstande:

Scandi Trading Denmark ApS tilpligtes at betale modværdien i DKK af 643.288,61 USD med tillæg af sædvanlig procesrente af 619.724,89 USD fra 19. august 2024 og af 23.563,72 USD fra anlæg af nærværende sag.

Scandi Trading Denmark ApS tilpligtes at anerkende at være erstatningsansvarlig for øvrige tab, som HSG måtte lide som følge af den af Scandi Trading Denmark ApS iværksatte arrest af Hoanh Son Sky i Mozambique i perioden fra 27. maj 2024 til 30. juni 2024, herunder ethvert beløb som HSG måtte være pligtig at erstatte til Hengda Shipping Group Ltd. som befragter af Hoanh Son Sky.

Sagsøgte, Scandi Trading Denmark ApS, har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse og mere subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre beløb.

Oplysningerne i sagen

Denne sag angår krav på erstatning for påstået uberettiget arrest eller tilbageholdelse af skibet Hoanh Son Sky i Mozambique.

Den 9. maj 2024 indgav Scandi Trading Denmark ApS (Scandi) en anmodning til en domstol i Mozambique om arrest af skibet Hoanh Son Sky, som var ejet af Hoang Son Group JSC (HSG) og på tidscerteparti befragtet til befragteren Hengda Shipping.

Det krav, der lå til grund for Scandis anmodning om arrest af Hoanh Son Sky, stammede fra Scandis levering af bunkers til skibet Hoanh Son Star, som ligeledes var ejet af HSG, men som var befragtet på tidscerteparti til befragteren Bromley, som havde bestilt den pågældende bunkers den 3. juli 2023, og som kun betalte en del af regningen for den leverede bunkers, før Bromley kom i økonomiske vanskeligheder og ikke betalte den resterende del af regningen.

Den 10. maj 2024 besluttede en domstol i Mozambique at tilbageholde Hoanh Son Sky på baggrund af Scandis arrestanmodning. Dette skete uden forudgående høring af HSG (ex-parte).

Efter en proces for domstolen i Mozambique, hvor HSG protesterede mod arrest, traf domstolen i Mozambique den 27. juni 2024 en afgørelse om, at tilbageholdelsen af Hoanh Son Sky blev ophævet, og at anmodning om arrest ikke blev tage til følge. Hovedbegrundelsen var, at artikel 3(1) og 3(4) i konvention af 10. maj 1952 om arrest i søgående skibe (arrestkonventionen af 1952) ikke gav mulighed for arrest i Hoanh Son Sky for kravet fra levering af bunkers til Hoanh Son Star.

HSG har på den anførte baggrund rejst denne sag om erstatning for uberettiget arrest af Hoanh Son Sky mos Scandi. Parterne er uenige om, hvorvidt der er værneting for sagen i Danmark, og derfor har Scandi nedlagt en principal påstand om afvisning. Hvis der skal tages stilling til spørgsmålet om erstatningsansvar, er parterne enige om, at sagen skal afgøres efter mozambiquisk ret, jf. artikel 6(1) i arrestkonventionen af 1952, jf. bekendtgørelse nr. 59 af 11. december 2000. Med henblik herpå har hver af parterne fremlagt en erklæring om det relevante mozambiquiske retsgrundlag indhentet af hver sin mozambiquiske advokat. De to mozambiquiske advokater har tillige afgivet forklaring under sagen.

Af afgørelsen af 27. juni 2024 fra den mozambiquiske domstol fremgår blandt andet følgende:

> "…
>
> **From a summary analysis of the documentary evidence submitted to the proceedings the following relevant factual matter is established:**
>
> 1. The applicant is a commercial company and in that capacity, on 03 July 2023, it was contracted by Bromely Shipping & Trading, APS, as charterer of the vessel, to supply 950 metric tons of fuel to the bulk carrier Hoanh Son Star, with the IMO no 9216212, owned by Hoanh Son Goup JSC (see pages 39 to 41, 44, 77, 89 to 92 of the court file);
>
> 2. The vessel which has been the subject of the detention in these proceedings is the MV Hoanh Son Sky, with IMO no. 9216236, owned by Hoanh Group & Trading, whose captain is Nguyen Van Hiep, and its charterer is Henda Shipping (see pages 26, 27, 128 and 129 of the file); ----------
> ----------
>
> 3. The vessels Hoanh Son Star and Hoanh Son Sky are owned by the defendant Hoanh Son Group, and Mv Son Star is chartered on time charter contracts to Bromly Shipping, while Mv Son Sky is time and voyage chartered to Hengda Shiping, (see pages 20, 21, 26, 27, 89 to 92, 128, 129, 191 to 206 of the court file). ----------
>
> 4. the plaintiff has not indicated any assets to be arrested other than the vessel (see nos. 4, 43 and 63 of the arrest petition in pages 02 to 15 of the court file).----------

From a summary analysis of the documentary evidence submitted to the proceedings it was concluded that:

1. The vessel benefiting from the fuel MV Hoanh Son Star has been sold to a third party.

2. That the defendant, Bromly Shipping & Trading, has no assets. ----------

Legal subsumptions of the facts.

The precautionary procedure is therefore a mere legal instrument. of an incidental nature, intended to safeguard the effectiveness of the action on which it depends - article 2 no. 2, final part, and 384 no. 1, both from the C.P.C. ----------

At the end of the day, because it neither satisfies nor definitively resolves the dispute, the precautionary procedure is limited to preparing the ground, taking precautions so that the main proceedings can fully achieve its purpose.----------

in general, the assessment of the applicant's right does not have to be intense, the mere appearance of a right is enough, that is, a right that seems credible, in a judgement of simple probability, although, as far as the "periculum in mora" is concerned, there must be a "justifiable fear" in a criterion of strict probability, a fear that is not inconsistent, but serious and difficult to repair. ----------

A justifiable fear, which must take the form of objective, convincing reasons capable of justifying the plaintiff's drastic claim that, if the precautionary measure is granted, the assets will be taken from the free disposal of their owner, and the allegation of mere convictions or suspicions is not enough. ----------

in this case, we are dealing with the precautionary procedure of arrest, whereby the debtor who has a justified fear of losing the guarantee of its claim can request the arrest of the debtor's assets – article 403 no. 1 of the CPC); arrest consists of a judicial seizure of property, to which the provisions relating to attachment shall apply insofar as they do not contradict the provisions of this chapter – article 402 of the C.P.C. ----------

The purpose of seizure is precisely to ensure that the debtor's assets, once seized, remain in its legal sphere until the respective attachment takes place, by means of which the creditor hopes to obtain satisfaction of its

claim (articles 601 and 619 of the Civil Code). It can also affect the purchaser of these assets if their transfer has been judicially challenged through the Pauline challenge. ----------

It so happens that, in the present case, the claimant's right arises from a credit which results from the supply of products on materials made to a vessel for her operation or preservation/maintenance and wherever such supply is made - according to the facts

ascertained based on the documents submitted to the proceedings by the applicant – it is therefore a maritime claim, in accordance with the provisions of article 1 paragraph k) of the 1952 of the BC. ----------

As stated above, it is established, based on the evidence, that the vessels Hoanh Son Star and Hoanh Son Sky are owned by the defendant Lloanh Son Group, and Mv Hoanh Son Star is time chartered to Bromly Shipping, while the Mv Son Sky is chartered to Hengda Shiping (see nos. 1, 2 and 3 of the facts considered proven listed above), therefore, we will have to rely on article 3 of the 1952 CB Conventionse. ----------

Article 3, §4 of the CB 1952 establishes that "(...) When in the case of a charter by demise of a ship the charterer (…) *is liable in respect of a maritime claim relating to that ship, the claimant may arrest such ship (…). The provisions of this paragraph shall apply to any case in which a person other than the registered owner of a ship is liable in respect of a maritime claim relating to that ship*. (...). ----------

The rule thus makes an exception to the above-mentioned general principle of property/patrimonial liability. ----------

This legal provision effectively allows the arrest of a vessel on the basis of a claim given rise to by a person other than the owner, the precept referring expressly to the charterer to whom the nautical management has been transferred and implicitly to the lessee of the vessel. However, the doctrine has also considered that charterers by time and by voyage are included in the normative provision to the extent that they contract debts that give rise to one or more of the maritime credits provided for in the Convention. If the application of the precept were reserved to cases of assignment of nautical management, the 2.the part of article 3 §4 of the CB 1952 would be void. ----------

in any case, it can be inferred that the vessel on which the arrest falls is only the one that gave rise to the claim and no other vessel owned by that owner ----------

Unter article 601 of the Civil Code, the can only affect the assets of the debtor, since these are the assets that guarantee the fulfilment of the obligation. ----------

That being so, in the absence of these two requirements, the Convention does not apply in the present case. That is clear from the provisions of no. 4 of the article 8 of the Convention ("Nothing in this Convention shall modify or affect the rules of law in force in the respective Contracting States relating to the arrest of any ship within the jurisdiction of the State of her flag by a person who has his habitual residence or principal place of business in that State"). ----------

Therefore, the vessel to be arrested should be the Mv Hoanh Son Star, a Panamaflagged bulk carrier, with IMO No. 9216212, which supplied the fuel from which the maritime credit that the applicant intends to guarantee originated, and not the Mv Hoanh Son Sky, which has been the subject to detention at the order of the court in pages 121 of the court file. ----------
----

in view of the above, the request for an precautionary measure ordering the arrest of the detained vessel Mv Hoanh Son Sky should not be granted and, consequently, and the detention of the vessel MV Hoanh Son Sky should be lifted immediately, and the maritime authority, in the person of its administrator, should be notified for the appropriate purposes.

…"

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af Giang Van Nam, Lasse Kjærbo Hedeman, Stavros Kapetanidis, Guilherme Daniel, José Manuel Caldeira og Tomás Timbane.

Giang Van Nam har forklaret blandt andet, at han er "operations manager" i Hoanh Son Group (HSG). Han har om Hoanh Son Star forklaret, at der var indgået et certeparti med Bromley i på en standardform, NYPE 93. Der blev indgået clean recap for Hoanh Son Star, men den standardformular, man refererede til og vedlagde dette recap, angik skibet Hoanh Son Sun, hvilket er almindelig praksis. Det er normalt charteren, der sørger for bunkers under certepartiet. I denne sag var det alene Bromley, der sørgede for bunkers. HSG kendte

ikke noget til korrespondancen eller aftaleindgåelsen mellem Scandi og Bromley om bunkers. Han hørte først om Scandi i november 2023, hvor Scandi henvendte sig om Bromleys gæld. HSG tabte også penge på sit samarbejde med Bromley, som ikke betalte sin gæld til HSG.

Han har om HSG' tab forklaret, at man kan se hyretabet i forholdet til Hengda Shipping på "Final statement of account" af 22. august 2024. Hoanh Son Sky var off-hire fra den 27. maj 2023 til den 30. juni 2024. Man kunne ikke sejle før den 30. juni 2024, fordi man først skulle have skibets dokumenter tilbage og betale havneafgifter. Den fuel olie og dieselolie, der i tabsopgørelsen er anført brugt af HSG under off-hire perioden, er det faktiske forbrug opgjort af kaptajnen og meddelt til ejer og charterer. Han vil normalt regne med 3,4 MT fuel oil pr. dag når skibet er off-hire. Kravet angående udgifter til havnemyndighederne angår udgifter til personale fra havnemyndighederne. Det var nødvendigt at rengøre skroget som sket, fordi det havde ligget stille så lang tid, som det havde. Hengda har rejst erstatningskrav over for HSG, og den sag verserer fortsat, også længere ude mellem Hengda og deres kontraktparter.

All Hands er i relation til underskriften på "statements of facts" agenter for både reder og befragter.

Hoanh Son Sky gennemførte ikke nogen STS (ship-to-Ship) operationer den 6. juni 2024.

Han har på supplerende spørgsmål forklaret, at Bromley skylder HSG penge.

HSG tjekkede Bromleys kreditværdighed via den mægler, som skabte kontakten mellem HSG og Bromley. Mægleren sagde okay for Bromley.

Han har om certepartiet med Bromley, klausul 9, om BIMCO Bunker Non-Lien Clause, forklaret, at chartereren ifølge den skal notificere rederen om bunkers. Det gjorde Bromley ikke, selv om HSG bad dem om det.

Han har om mail af 4. juli 2023 mellem Bromley og Hoanh Son Star om levering af bunker forklaret, at mailen blev leveret CC til Hoanh Son Group.

Han har om Bunker Delivery Note forklaret, at HSG ikke kunne have foranlediget, at der på den skulle have været et stempel om "non lien". Det var maskinchefen fra HSG, der satte sit stempel på Bunker Delivery Note.

Der var ikke nogen fra Hoanh Son Group, som rejste til Mozambique i anledning af tilbageholdelsen af Hoanh Son Sky.

Hengda Shipping har ikke indledt retssag eller voldgiftssag mod HSG.

Lasse Kjærbo Hedeman har forklaret blandt andet, at han er ejer og direktør i Scandi Trading Denmark. Han arbejder med finansdelen og compliance. Han har tidligere arbejdet for Wrist Ship Supply i 20 år. Det var Stavros Kapetanidis, der tog sig af salget af bunkers i Scandi.

Foreholdt ordrebekræftelse af 3. juli 2023 fra Scandi til Bromley har han forklaret, at det deraf fremgår, hvem ordrebekræftelse er udstedt til, og hvad der gælder. Man kan se, at skibet, ejeren og chartreren er køber i den handel. Det fremgår af ordrebekræftelsen, at HSG er bundet af dette køb. Det er standard, at man sælger til skibet, som man har gjort her. HSG fik også en Bunker Delivery Note bagefter, hvor man se, at det er udstedt til "master/owner" og stemplet af skibet. Der er ikke i denne sag stemplet "non-lien" på BDN, som rederen ellers kunne gøre. Hvis der kommer et "non-lien" stempel, vil Scandi kræve forudbetaling. Det fremgår ligeledes af fakturaen, at den er udstedt til skibet, ejeren og chartreren. I bunkerbranchen er det generelt sådan, at man har sikkerhed i skibet, og hvis der ikke er det, kræver man forudbetaling. BDN udgør bevis for, at man har modtaget bunkeren og har accepteret standardbetingelserne.

Da regningen ikke blev betalt, prøvede man at indkræve først fra Bromley, hvor man fik USD 100.000, men derefter ikke yderligere. Scandi forsøgte selv over for HSG, men forgæves, hvorefter man inddragede Control Risk Management, som tog fat i sagen derfra over for HSG. Control Risk Management rådede Scandi til at forsøge arrest af søsterskibet i Mozambique. Man forsøgte før det at arrestere skibet andre steder, herunder Indien.

VDA er et portugisisk advokatfirma, som har et søsterfirma, GDA, i Mozambique. GDA meddelte Scandi, at man godt kunne arrestere søsterskibet i Mozambique. GDA meddelte, at det ville tage 2-3 dage, og at dommeren, hvis dommeren var overbevist, ville starte med en detention af skibet. Scandi var chokerede over, at det viste sig at tage meget længere tid end 2-3 dage, og Scandi rykkede VDA flere gange, hvorefter VDA/GDA rykkede retten flere gange. Scandi indleverede alle dokumenter fra starten og supplerede dem ikke efterfølgende. Scandi har ikke indleveret forkerte oplysninger til Mozambique og har heller ikke indleveret for få oplysninger til Mozambique.

Han har på supplerende spørgsmål forklaret, at han selv kom ind billedet efterfølgende, da bunkersagen blev booket ind i systemet, det vil sige efter den sidste mail af 3. juli 2023, og efter BDN kommer retur fra leverandøren. Scandi har en kreditmanager i Grækenland, der tjekker det igennem, før der udstedes en faktura. Det var ikke første gang, Scandi solgte til Bromley. Men generelt gennemfører Scandi løbende kredittjek.

Det var ikke ham, der udstedte fakturaen, men han havde ansvaret for fakturaen. Men man tjekker alt igennem, før man udsteder fakturaen fra Scandi. Det er sælgeren eller et back-office, der udarbejder ordrebekræftelse.

Foreholdt mail af 3 juli 2024 fra Bromley forklarede han, at "on account of Bromley" betyder, at Bromley bestiller det, men også på vegne af skibet. Bromley har ham bekendt altid alene været befragtere.

Når Scandi sælger, gælder Scandis betingelser. Der er ikke henvist hertil på BDN.

Foreholdt, at der var 45 dages betalingsfrist for Bromley, har han forklaret, at det skyldes, at der ikke var Non-Lien forbehold i sagen.

Scandi brugte Control Risk Management som inkassofirma. Scandi skulle godkende en arrest, før en sådan blev anmodet.

Han kender ikke arrestkonventionen af 1952 specielt godt. Scandi har ikke på nuværende tidspunkt holdt GDA/VDA eller Control Risk Management ansvarlige for denne erstatningssag.

Stavros Kapetanidis har forklaret blandt andet, han er græsk og chef for handel i Scandi. Scandi Trading Group er sammensat af tre handelsselskaber.

Han var ansvarlig for den omtvistede bunkerhandel. Han modtog en henvendelse fra Bromley, og på den baggrund fandt han et tilbud, og de forhandlede derefter med Bromley og gik videre til aftaleindgåelsen. Den formelle kontrakt i bunkerhandel er altid ordrebekræftelsen. Ordrebekræftelsen i denne sag angiver blandt andet skibet og sælgeren. Ordrebekræftelsen er et juridisk bindende dokument, som angiver aftalens parter. Det er standardpraksis, at skibe chartres ud, og praksis er sådan, at ordrebekræftelsen angiver aftaleparterne og fastslår, at sælgerens almindelige betingelser gælder. Det er vigtigt, at man får sikkerhed i skibet for bunkerleveringen.

Han har om Bunker Delivery Note forklaret, at på dette dokument kan man se, at skibet og ejeren har stemplet BDN, hvilket viser anerkendelse af, at man har modtaget bunkers, og det er vigtigt at hensyn til sikkerheden i skibet, som man har, hvis ikke der er angivet "non-lien" fra rederens side.

Han har om certepartiet vedrørende Hoanh Son Sun (Star), klausul 9, forklaret, at rederen her fastslår over for charteren, at der er en non-lien klausul, men det har hverken reder eller charterer i denne sag meddelt over for Scandi Trading. Hvis der havde været en non-lien klausul, havde Scandi ikke leveret uden forudbetaling. HSG kunne let have meddelt Scandi, at der var non-lien, som man ville påberåbe sig.

Foreholdt mail af 4. juli 2023 fra Bromley har han forklaret, at man kan se, at der er del cc adresser i Hoanh Son Group. I den forbindelse kunne HSG let have meddelt, at der var en non-lien klausul.

Da Bromley ikke betalte, gik sagen videre til en anden afdeling i Scandi Trading. I denne sag kontaktede Scandi Control Risk Management, som derefter kontaktede HSG. Scandi fik derefter rådgivning om deres juridiske muligheder fra Control Risk Management, og man begyndte at følge HSG-skibes bevægelser. GDA-advokatfirma i Mozambique rådgav dem om, at man kunne tilbageholde søsterskibet i Mozambique. GDA meddelte ikke, at der skulle være nogen risiko forbundet hermed. Man besluttede sig for at gå videre med arrest i Mozambique, og derfra var det Control Risk Management, der tog sig af sagen. Scandi meddelte alle ønskede oplysninger til Control Risk Management og GDA fra starten og gav ikke flere oplysninger hen ad vejen til Mozambique. Han har aldrig været ude for en sagsbehandlingstid så lang som denne sag i Mozambique. Han hørte ikke noget til klager fra HSG under behandlingen af sagen i Mozambique og hørte heller ikke noget til HSG under sagen i øvrigt. Denne slags sager løses som regel forligsmæssigt undervejs. Scandi rykkede en del for en afgørelse under sagen i Mozambique. Afgørelsen fra domstolen i Mozambique kom som en overraskelse for Scandis rådgivere.

Han hørte først til kravet mod Scandi Trading fra HSG rejst under denne sag, da Hoanh Son Star var blevet arresteret i Bangladesh. Scandi Trading fik sikkerhed for sit krav fra HSG i Bangladesh, og derefter rejste HSG et modkrav.

Han har på supplerende spørgsmål forklaret, at det var back-office hos Scandi, der udstedte ordrebekræftelsen på baggrund af de oplysninger, han gav. Det var ham, der oplyste, hvem køberen var. Foreholdt mail af 3. juli 2024 fra Da-

nasi fra Bromley har han forklaret, at Scandi godt kendte Bromley, som han alene kendte som charterer. Han tjekkede Bromleys kreditværdighed, og her var resultatet "potential limits", hvilket var et fint resultat. Scandi havde heller ikke selv haft problemer med Bromley tidligere. Han har om mailen yderligere forklaret, at ud fra den mail kan han forstå, at skibet var på timecharter. Han havde ikke korrespondance med HSG i denne mailveksling. Det er standard i branchen, at alle andre relevante interessenter, herunder ejeren, kommer med på ordrebekræftelsen, medmindre andet angives fra HSG i form af et "non-lien" stempel/forbehold.

Ordrebekræftelsen blev sendt til Bromley.

Han har supplerende om BDN forklaret, at det er korrekt, at Scandi ikke fremgår af BDN'en.

Han læste ikke anmodningen om arrest, før den blev indleveret. I hvert fald ikke detaljeret.

Scandi Trading har ikke taget forbehold for rejst krav mod Control Risk Management eller GDA.

Guilherme Daniel har forklaret blandt andet, han er advokat i GDA Avogados, Mozambique. Han er ledende partner i advokatfirmaet, som er en del af VDA Advokater, som er et af de største portugisiske advokatfirmaer. Han har erfaring med skibsarrester.

Det var Control Risk Management, som kontaktede ham i denne sag. Han rådgav Control Risk Management om, at der var tilstrækkeligt grundlag for at anmode om arrest over for domstolene i Mozambique. Hans konklusion var, at alle betingelserne for at indlede sagen i Mozambique var opfyldt, ligesom han også udtalte sig om mulighederne for at vinde sagen, hvor han var ret overbevist om, at en arrest ville finde sted. Han rådgav også om, at det ville gå ret hurtigt, nærmere bestemt sådan, at dommeren inden en dag ville foretage en indledende bedømmelse og komme med en foreløbig beslutning, hvilket også rent faktisk skete.

Foreholdt begæring om tilbageholdelse af 9. maj 2024 har han forklaret, at det er en standardanmodning i en arrestsag, hvor man blandt andet angiver alle de fakta, som er relevante for sagen, ligesom man angiver juraen og den anmodning, man ønsker fulgt.

Skibet blev tilbageholdt den 10. maj 2024. I Mozambique er der stor forskel på at tilbageholde et skib og arrestere det. Tilbageholdelse kan man beslutte, hvis der er brug for mere tid til at tage stilling til anmodningen om arrest, og der er risiko for, at skibet ellers afsejler. Skibet kan fortsat arbejde med skibet i havnen, når det er tilbageholdt, modsat hvad der gælder, hvis skibet er arresteret. Tilbageholdelse betyder ikke, at skibet er arresteret eller vil blive det. Der skal efter tilbageholdelsen tages stilling til arresten inden 5 dage, jf. artikel 47 i MCL (Maritime Code Law). Ingen i denne sag har gjort indsigelse imod anvendelsen af artikel 47 i denne sag eller imod anvendelsen af MCL.

Foreholdt 2. tilbageholdelsesordre af 14. maj 2024 fra domstolen i Mozambique har han forklaret, at dette er den 2. tilbageholdelsesordre, hvor man også får orientering om, at man kan afværge ved at stille sikkerhed. Der blev ikke stillet sikkerhed eller protesteret mod denne meddelelse.

Den 3. juni 2024 anmodede han domstolen om en afgørelse.

Den 20. juni 2024 var der en mundtlig forhandling af sagen ved domstolen i Mozambique, hvor parterne redegjorde for deres opfattelse af sagen i overensstemmelse med anmodningen som indgivet. HSG gjorde på deres side gældende, at betingelserne for arrest ikke var opfyldt.

Den 24. juni anmodede han igen domstolen om en afgørelse, fordi domstolen var langt over den forudsatte og forventede sagsbehandlingstid. Der kom ingen nye oplysninger eller indlæg i den forbindelse.

Den 27. juni 2024 kom domstolen med en afgørelse, hvor dommeren kom til den konklusion, at søsterskibet ikke kunne arresteres.

Skibet har dermed aldrig været arresteret i denne sag.

Han og HSG fremlagde alle de oplysninger, de skulle, for dommeren, og alle oplysninger var helt korrekte.

Han har tidligere oplevet forsinkelser ved domstolene i Mozambique, men når det kommer til arrestsager, er et tidsforløb som dette ikke sædvanligt. Hvis afgørelsen var blevet taget inden 5 dage, ville skibet efter hans opfattelse være blevet arresteret.

Foreholdt brev fra ham af 30. juli 2024 har han forklaret, at det var et svar på et brev om krav modtaget fra HSG. Det var første gang, han havde set et krav fra HSG under sagen. Man fik under sagen det indtryk, at dommeren i sagen var under stort pres fra blandt andet vistnok Indonesiens ambassade. Det er hans opfattelse, at dommeren i denne sag har lagt vægt på andet end det, der blev fremført af parterne i retten.

Han har på supplerende spørgsmål forklaret, at hans rådgivning til Scandi som altid indeholdt en risikovurdering, det vil sige en risiko for, at man ikke fik ret. Han vil helst ikke forklare, hvad man særligt fremhævede i den sammenhæng. Han kan ikke huske, hvad han specifikt sagde om arrestkonventionen. Han blev under sagen mere bekendt med artikel 3 (4) i arrestkonventionen, end han var før, men han kendte den godt fra tidligere. Hans tolkning af artikel 3 (4) var, at den ikke fandt anvendelse i denne sag, fordi der ikke var tale om demise charter.

Bromley var part i sagen, fordi Bromley var debitor og part i aftalen med Scandi om køb af bunkers.

Han sendte formentlig et udkast til arrestanmodningen til Scandi, før den blev indgået. Det er i hvert fald højst sandsynligt sket.

José Manuel Caldeira har vedstået sin erklæring af 21. oktober 2024 og supplerende forklaret blandt andet, at han er advokat i Mozambique og har mere end 30 års erfaring, herunder som dommer i Maputo også i civile sager, herunder søretssager. Han har også erfaring med arrest, både som dommer og advokat, hvilket inkluderer sager om ansvar for uretmæssig arrest. Han har læste Timbanes erklæring som led i forberedelsen til afhøringen. Hans erklæring er givet for at yde bistand til retten, som han anser sig for forpligtet overfor.

Mozambique har et retssystem baseret på portugisisk ret, og portugisisk ret er fortsat relevant i Mozambique.

I denne sag er først og fremmest den mozambiquiske lov om civil retspleje af betydning. Der er også en lov om maritime domstole (MCL), men det er først og fremmest loven om den civile retspleje, der er af betydning.

I MCL er der forskel på tilbageholdelse (”detention”) og arrest, men i arrestkonventionen er tilbageholdelse og arrest det samme. I den civile retspleje i

Mozambique finder man ikke regulering af tilbageholdelse, men alene om arrest. Det var med MCL at man introducerede muligheden for tilbageholdelse.

I MCL artikel 47, stk. 2, er der hjemmel til tilbageholdelse. Men det er de samme betingelser, man skal opfylde for at få en tilbageholdelse, som man skal opfylde for at få en arrest. Processen under artikel 47, stk. 2, for at opnå tilbageholdelse, er en ex-parte proces. I modsætning hertil tages der alene stilling til en anmodning om arrest efter høring af modparten.

Han har om afgørelsen af 27. juni 2024 fra den mozambiquiske domstol forklaret, at det er en afgørelse truffet af en almindelig domstol. Det fremgår heraf, at der alene var tale om en tilbageholdelse, som blev ophævet. Men det, der skete, var i realiteten en arrest og en ophævelse heraf, for denne almindelige domstol havde (i modsætning til en sørets-domstol) ikke hjemmel til at foretage en tilbageholdelse. Det fremgår af domstolens afgørelse, at artikel 3, stk. 4, i arrestkonventionen, var afgørende for sagens udfald. Det fremgår, at skibet (Hoanh Son Star) var under befragterens nautiske ledelse, og derfor kunne alene skibet selv og ikke søsterskibet (Hoanh Son Sky) arresteres.

De relevante ansvarsregler følger i denne sag af den civile lovgivning. Hvis arrest eller andet foreløbigt retsskridt falder, er den, der har anmodet om retsskridtet, ansvarlig for den anden parts tab, hvis den, der har anmodet, ikke har optrådt med sædvanlig agtpågivenhed. I Mozambique arbejder man generelt med en culpanorm. Med andre ord har man en særlig regel om ansvaret for ethvert foreløbigt retsskridt, og som baggrundsret har man en generel regel om ansvar for culpøse handlinger, hvis de øvrige erstatningsbetingelser er opfyldt.

Culpastandarden i Mozambique kan udtrykkes sådan, at den går ud på, at man optræder uden sædvanlig agtpågivenhed, sådan at man må indse risiko for at pådrage andre tab.

Culpanormen er den samme, uanset om man har at gøre med ansvaret for foreløbige retsskridt eller ansvar uden for kontrakt i det hele taget.

Som anført i hans erklæring, punkt 47, er der grundlæggende fire betingelser for at ifalde erstatningsansvar under mozambiquisk ret. Alle fire betingelser er opfyldt i denne sag. Der skete en ulovlighed (”illegality”) i og med, at skibet blev forhindret i at sejle. Der var også en culpøs handling, for Scandi eller Scandis rådgivere burde vide, arrestkonventionen ikke gav mulighed for arrest af søsterskibet i denne sag. Det gør ingen forskel for denne bedømmelse, at dette

er et juridisk og ikke et faktisk spørgsmål. Det gør heller ingen forskel, om Scandi blev rådgivet om dette spørgsmål eller ikke.

Generelt kan man sige, at off-hire vil kunne erstattes efter mozambiquisk ret, det samme om de øvrige tabsposter, som HSG har rejst i denne sag.

Kausalitet bedømmes efter mozambiquisk ret på den måde, at man kan man spørge, om handlingen erfaringsmæssigt var egnet til at skabe denne skade. Man kan også spørge, om skaden ville være indtrådt, hvis handlingen ikke var foretaget. Der er kausale tab i denne sag. Det er almindeligt kendt i Mozambique, at domstolene har lang sagsbehandlingstid, selv i hastende sager om foreløbige retsskridt. Og det burde Scandi vide. Det er almindeligt forekommende, at domstolene kommer med forklaringer på, hvorfor de er forsinkede. Tre eller fire dages sagsbehandlingstid vil ikke være forventeligt i en sag som denne. Især ikke, når sagen ikke behandles af en specialdomstol. Det kan sagtens forekomme, at sager varer længere, end denne gjorde i Mozambique, og som regel varer sagerne længere, end denne gjorde.

Mozambiquisk ret indeholder ikke et krav om, at man i HSG's sted i denne sag skal stille sikkerhed for at undgå tab.

Hvis retten i denne sag havde anvendt de korrekte procedureregler fra starten og havde behandlet anmodningen efter procedurereglerne om arrest, ville retten have hørt den anden part fra starten, modsat nu, hvor man tog den første beslutning ex-parte.

I Mozambique er der en regel om, at man kan afvise sager med det samme, hvis de er grundløse. Det ville han have gjort i denne sag. Fordi man ikke kunne tilbageholde skibet (fordi det ikke var en søretsdomstol), og fordi man heller ikke kunne arrestere skibet.

Han har på supplerende spørgsmål forklaret, det er rigtigt, at dommeren den 10. maj 2024 traf beslutning om tilbageholdelse af skibet.

Det er sikkert korrekt, at han modtog USD 1.938 modtog for sin erklæring. Han fik assistance fra nogle af sine medarbejdere til at udarbejde erklæringen. Timetaksten er mellem 100 og 300 USD.

Foreholdt punkt 19. i erklæringen har han forklaret, at det er rigtigt, at han har skrevet, at dommeren tilbageholdt skibet. Han kan ikke lige se, hvornår dom-

meren derefter hørte modparten. Når han i resten af dette afsnit skriver "arrest", er det fordi, at der i realiteten var tale om en arrest efter hans opfattelse.

Han har om doktrinen i erklæringens punkt 22 forklaret, at det er en doktrin fra Portugal, han taler om her. Der er mange sager om dette fra Portugal, som man kunne have nævnt.

Han har om punkt 25 forklaret, at det som sagt er en normal sagsbehandlingstid i Mozambique. Det ville ikke være normalt med en sagsbehandlingstid svarende til den, der fremgår af loven.

Han kender advokatfirmaet GDA. Han kender også advokat Daniel fra GDA, som har afgivet forklaring i sagen her.

Sagen burde som sagt ikke have været behandlet efter MCL – loven, men efter den almindelige civile retsplejelov. Han er ikke enig i Timbanes vurdering på dette punkt.

Han har om erklæringens punkt 28.1, punkt a, forklaret, at i den endelige beslutning behandler dommeren spørgsmålet om en arrests lovlighed.

Tomás Timbane har vedstået sin erklæring af 4. december 2024 og supplerende forklaret blandt andet, at han er advokat i Mozambique samt ph.d. og professor. Han har også været formand for Advokatrådet i Mozambique og medlem af ICC.

En dommer i Mozambique har 5 dage til at træffe beslutning i en sag om denne. Man kan se, at Scandi har rykket for en afgørelse den 3. juni 2024 og den 24. juni 2024. Dommerne i denne sag har ikke behandlet sagen inden for den ramme, der er angivet i loven, MCL.

Han har læst Caldeiras erklæring i sagen.

Han har om spørgsmål 1 forklaret, at der ikke er nogen søretsdomstol i Zambezia-provinsen. Men dommeren var alligevel, som han har anført i sin erklæring, forpligtet til at følge loven for søretsdomstolen (Maritime Court Law, MCL). MCL er lex specialis og skal bringes i anvendelse før lex generalis, som her er den almindelige retsplejelov. Dommeren i denne sag var i henhold til MCL forpligtet til at træffe afgørelse om tilbageholdelse ("detention") inden 24 timer, hvilket skete. Derefter løber der en tidsfrist på 5 dage for at træffe afgø-

relse om arrestanmodningen. Han kender Caldeira godt, men han er uenig med ham. Tilbageholdelse og arrest er ikke det samme i mozambiquisk ret. Tilbageholdelse er et retsskridt forud for arrest og er ikke det samme som arrest. Det er ikke rigtigt, at "detention" er et processkridt i strafferetsplejen, som Caldeira har skrevet.

Han har om spørgsmål 2 forklaret, at skibet ikke blev arresteret. Domstolen tog stilling til arrest i denne sag den 28. juni 2024.

Han har om spørgsmål 3 forklaret, at der er fem betingelser for erstatningsansvar som anført i hans erklæring. På dette punkt er han enig med Caldeira. I denne sag er der ikke nogen culpøs handling ("fault"). Det er udtryk for, at en person ikke har fulgt den rette handlemåde i en given situation. Scandi indgav en anmodning om arrest og gav i den forbindelse alle påkrævede og nødvendige oplysninger til retten uden nogen form for fejl i den forbindelse. Og dommeren skulle se på sagen og bedømme det indgivne tre gange. Første gang, når anmodningen modtages, anden gang, når der sker tilbageholdelse, og tredje gang, når der skal tages stilling til arrest. Scandi har ikke handlet culpøst i denne sag efter mozambiquisk ret. I Mozambique er det den, der kræver erstatning, som har bevisbyrden for, at erstatningsbetingelserne er opfyldt.

Han har om afgørelsen af 27. juni 2024 fra domstolen i Mozambique forklaret, at arresten nægtes, fordi der var tale om arrest af et søsterskib. Afgørelsen er ikke understøttet af henvisninger til andre afgørelser. Det er en afgørelse, som ikke er i overensstemmelse med arrestkonventionen. Afgørelsen tager fejl af både lovvalg og derefter i anvendelsen af arrestkonventionen.

Han har om betingelsen om kausalitet forklaret, at der ikke er nogen kausal forbindelse mellem Scandis handlinger og det, der skete efterfølgende. Loven kræver, at der træffes afgørelse inden fem dage. Dertil kommer, at Scandi havde ret til at stille en bankgaranti som sikkerhed. Det er retten, der har gjort noget forkert i denne sag ved at være så lang tid om at behandle sagen. Scandi har ikke gjort noget forkert, heller ikke i den forbindelse.

En hovedpointe er, at tilbageholdelse og arrest ikke er det samme.

Han har på supplerende spørgsmål forklaret, at formålet med erklæringen var at give et overblik over tre hovedtemaer, nemlig lovvalg i provinser uden søretsdomstole, tilbageholdelse og arrest og endelig erstatningsansvar. Han fik forud for sin erklæring blandt andet tilsendt kravsbrev fra HSG, svar herpå,

kravsopgørelse og Caldeiras erklæring. Han fik Caldeiras erklæring for at kunne forstå den diskussion, der var af begreberne tilbageholdelse og arrest. Det var i det hele taget vigtigt for ham at modtage alt materiale om sagen for at kunne give sin erklæring, som er hans uafhængige mening om sagen. Hans erklæring er ikke et svar på Caldeiras rapport. De spørgsmål, han blev stillet, var ikke de samme, som Caldeira blev stillet.

Tilbageholdelse "detention" har til formål at tilbageholde skibet for at sikre, at hvis der gives arrest, har man skibet stadigvæk. Tilbageholdelse sker ikke for at give sikkerhed for søretskravet, men for at sikre, at skibet er til stede for arrest.

Hans kontor har behandlet en sag med tilbageholdelse og arrest af et skib i Maputo, men han deltog ikke selv. I den sag blev der truffet beslutning efter fem dage. Hans kontor har også behandlet to lignende sager efter MCL i Nampula. Og i de sager fik de at vide, at tidsfristen ikke kunne overholdes. MCL kom først til i 2022, og han har en del erfaring med arrest.

Han mener som sagt, at domstolen kom til en forkert afgørelse den 27. juni 2024. For man kan godt arrestere søsterskibet efter 1952-konventionen i en sag som denne. Artikel 3 (4) dækker ikke time-charters.

Det er korrekt, at standarden for vurderingen af culpa (fault) er sædvanlig agtpågivenhed ("normal prudence"), hvilket er en standard, som afhænger af de konkrete omstændigheder.

Parternes synspunkter
Hoanh Son Group JSC har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med påstandsdokumentet:

> "…
>
> **4. ANBRINGENDER**
>
> 4.1 Til støtte for de nedlagte påstande gør HSG grundlæggende gældende, at Scandi ved at foretage en ulovlig arrest af Hoanh Son Sky i Mozambique handlede ansvarspådragende, og at Scandi derfor er erstatningsansvarlig for HSG's tab som følge af den ulovlige arrest i henhold til mozambiquisk ret.
>
> **Sø- og Handelsrettens kompetence**

4.2 HSG gør gældende, at de danske domstole har stedlig kompetence, jf. retsplejelovens § 235. Scandis anbringender til støtte for sin afvisningspåstand kan ikke føre til andet resultat.

Det påståede aftaleforhold og voldgift

4.3 Scandi har til støtte for sin afvisningspåstand gjort gældende, 1) at der foreligger en aftale mellem HSG og Scandi om levering af bunkerolie, og 2) at HSG er bundet af Scandis standardbetingelsers værnetingsklausul, der foreskriver tvistløsning ved engelsk voldgift.

4.4 HSG gør gældende, at der ikke foreligger en aftale om levering af bunkerolie mellem Scandi og HSG, og at en sådan aftale selv hvis den forelå ville afskære HSG fra at anlægge dette søgsmål ved de danske domstole.

4.5 Domstolene ved Mozambique har allerede taget stilling til dette spørgsmål og frigivet Hoanh Son Sky, bl.a. med henvisning til, at der ikke forelå en aftale mellem Scandi og HSG, men derimod en aftale mellem Scandi og Bromley. Denne vurdering af sagens faktum, må ligeledes være bindende for denne retssag om Scandis erstatningsansvar som følge af arresten i Mozambique.

4.6 Det fremgår af Scandis egne processkrifter i Mozambique, at Scandi ikke gjorde gældende i sagen, at der skulle foreligge en aftale, hvorunder HSG var debitor. Scandi gjorde i stedet gældende i Mozambique, at Bromley (og ikke HSG) var debitor for kravet på det leverede bunkerolie, hvilket er korrekt.

4.7 De mozambiquiske domstole lagde således blot det til grund om aftaleforholdet, som Scandi selv havde gjort gældende i arrestsagen.

4.8 Bunkerolieleverancen blev booket af Bromley, og det fremgik klart af bookingen, at bunkerolien blev booket for Bromleys egen regning. Bromley har ikke givet Scandi føje til at tro andet. Scandi kan ikke egenhændigt ved en efterfølgende bookingbekræftelse og faktura udstedt med angivelse af en række yderligere personer og selskaber, herunder HSG, binde disse personer og selskaber til en aftale indgået mellem Bromley og HSG.

4.9 HSG har ikke ved Hoanh Son Stars Chief Engineers efterfølgende kvittering for modtagelsen af bunkerolien over for den fysiske leverandør accepteret at blive bundet af en aftale med Scandi. En Chief

Engineers opgave i forbindelse med en bunkerolieleverance er derimod blot at bekræfte, at skibet rent faktisk har modtaget et givent kvantum bunkerolie, og at der er udtaget prøver til evt. testning af bunkeroliens kvalitet.

4.10 Selv hvis der forelå en aftale mellem HSG og Scandi på baggrund af underskrivelsen af en bunker delivery note (som anført at Scandi) – hvilket principielt bestrides – gøres det gældende, at voldgiftsklausulen ikke er inkorporeret i aftalen. Scandi har ikke dokumenteret, at HSG er blevet gjort bekendt med, at Scandis standardbetingelser skulle være gældende for aftaleforholdet, og fremgår da heller ikke af BDN'en, der end ikke nævner Scandi.

4.11 Selv hvis standardbetingelserne var gældende for det påståede aftaleforhold mellem HSG og Scandi – hvilket principielt bestrides – gøres det gældende, at kravet om erstatning for ulovlig arrest ikke er omfattet af voldgiftsklausulen.

Voldgiftsklausulen gælder *"any dispute (…) arising out of or in connection with a Contract"*. Det indtalte erstatningskrav fra HSG mod Scandi er ikke et krav i kontrakt under en aftale om levering af bunkerolie. Det indtalte krav er i stedet et krav om erstatning uden for kontrakt for tab lidt som følge af en ulovlig arrest i Mozambique.

4.12 Scandis afvisningspåstand bør på denne baggrund ikke tages til følge.

Arrestkonventionens artikel 6

4.13 Scandi har i sit supplerende processkrift af 9. februar 2026 gjort gældende, at Arrestkonventionens artikel 6 indeholder en bestemmelse, hvorefter de mozambiquiske domstole skulle have enekompetence til at bedømme en sag om ulovlig arrest.

4.14 Scandis formalitetsindsigelse burde være fremsat i svarskriftet, jf. rpl. § 351, stk. 4, og der ses ikke at være undskyldelige grunde for, at formalitetsindsigelsen først er indgivet efter forberedelsens formelle afslutning.

4.15 HSG gør gældende, at Arrestkonventionens art. 6 indeholder en lovvalgsregel, der medfører, at spørgsmål om ansvar for ulovlig arrest, skal afgøres efter lovgivningen i den stat, som arresten er foretaget i. Arrestkonventionens art. 6 indeholder ikke en regel om værneting, endsige enekompetence.

4.16 **Anerkendelsespåstanden**

4.17 Scandi har i sit supplerende processkrift af 9. februar 2026 gjort indsigelse mod HSG's anerkendelsespåstand, fordi den omfatter *"fremtidige krav fra tredjemand, som på nuværende tidspunkt alene er eventualforpligtelser"*.

4.18 I stævningen af 28. oktober 2024 nedlagte HSG følgende anerkendelsespåstand:

Scandi Trading Denmark ApS tilpligtes at anerkende at være erstatningsansvarlig for ulovlig arrest af skibet Hoanh Son Sky i Mozambique mellem den 10. maj og 27. juni 2024.

4.19 Scandi gjorde ikke indsigelse mod denne anerkendelsespåstand selvom Scandis indsigelse mod den nuværende påstand (hvis den var korrekt) så meget desto mere burde gøre sig gældende over for den tidligere anerkendelsespåstand. Scandi burde således have anført sin indsigelse senest i svarskriftet, jf. rpl. § 351, stk. 4.

4.20 HSG har med sin nye anerkendelsespåstand tværtimod præciseret anerkendelsespåstanden område.

4.21 Anerkendelsespåstanden omfatter i første række det krav som Hengda Shipping som befragter af Hoanh Son Sky har gjort gældende over for HSG som følge af den forsinkelse med skibets afsejling, som arresten af Hoanh Son Sky forårsagede. Kravet er endnu ikke endeligt afgjort mellem HSG og Hengda Shipping. HSG gør gældende, at såfremt HSG må skulle betale kravet til Hengda Shipping, så vil Scandi være erstatningsansvarlig for det samme krav overfor HSG, jf. det nedenfor anførte om Scandis erstatningsansvar.

4.22 Da kravet ikke er endeligt afregnet med Hengda Shipping, har HSG nedlagt påstand om anerkendelse mod Scandi.

Scandis erstatningsansvar

4.23 Det er HSG's grundlæggende synspunkt, at arresten af Hoanh Son Sky i Mozambique var ulovlig, og at Scandi er erstatningsansvarlig for HSG's tab som følge af den ulovlige arrest i Mozambique.

<u>Arresten i Mozambique</u>

4.24 Det fremgår af Scandis arrestbegæring af 9. maj 2024, afsnit 37-38 (**E256)**, at arresten var begrundet med henvisning til art. 3(1).

4.25 Årsagen til at det lykkedes Scandi at få arresten i første omgang, men også årsagen til at arresten senere blev underkendt og Hoanh Son Sky blev frigivet var, at Scandi under den indledende proces ex parte ikke informerede domstolen i Mozambique om indholdet af undtagelsen i Arrestkonventionens art. 3(4).

4.26 Det fremgår af Arrestkonventionens art. 3(4), at:

"When in the case of a charter by demise of a ship the charterer and not the registered owner is liable in respect of a maritime claim relating to that ship, the claimant may arrest such ship or any other ship in the ownership of the charterer by demise, subject to the provisions of this Convention, but no other ship in the ownership of the registered owner shall be liable to arrest in respect of such maritime claim. The provisions of this paragraph shall apply to any case in which a person other than the registered owner of a ship is liable in respect of a maritime claim relating to that ship."

4.27 Arrestkonventionens art. 3(4) begrænser således muligheden for såkaldt søsterskibsarrest i tilfælde, hvor rederen ikke er debitor for søretskravet. I sådanne tilfælde er det alene debitorens (dvs. Bromleys) skibe, der, udover Hoanh Son Star, ville kunne arresteres.

4.28 Som anført i sagsfremstillingen, angav Scandi selv, at Bromley og ikke HSG var debitor for bunkerskravet.

4.29 Under disse omstændigheder kunne arrestbegæringen og de anbringender, der blev gjort gældende i begæringen, aldrig føre til en lovlig arrest af Hoanh Son Sky, og arresten blev alene praktisk muligt, fordi Scandi ikke oplyste retten om indholdet af art. 3(4) og fordi HSG ikke blev hørt forud for arresten.

4.30 Hoanh Son Sky blev frigivet, da HSG havde haft mulighed for at blive hørt og havde henledt rettens opmærksomhed på indholdet af Arrestkonventionens art. 3(4).

<u>Ansvar for ulovlig arrest under mozambiquisk ret</u>

4.31 Der er enighed mellem parterne om, at spørgsmålet om Scandis erstatningsansvar i første række må afgøres i henhold til mozambiquisk ret, jf. Arrestkonventionens art. 6 specifikt og princippet om *lex loci delicti* generelt.

4.32 HSG gør dog gældende, at der i dansk international privatret gælder en formodningsregel (den såkaldte *lex fori* regel), hvorefter udenlandsk ret, ved fortolkningstvivl, vil blive fortolket i overensstemmelse med dansk ret. HSG gør gældende, at en eventuel usikkerhed om indholdet af mozambiquisk ret må medføre, at mozambiquisk ret fortolkes i overensstemmelse med dansk ret.

4.33 Det fremgår af den danske retsplejelovs § 639, at rekvirenten er erstatningsansvarlig på objektivt grundlag, når fordringen som arresten er opnået på baggrund af, viser sig ikke at bestå, og at rekvirenten er erstatningsansvarlig i henhold til den almindelige erstatningsret i tilfælde, hvor arresten af andre grunde er ulovlig.

4.34 HSG gør gældende at Scandi er erstatningsansvarlig for den ulovlige arrest under mozambiquisk ret, da erstatningsbetingelserne under mozambiquisk ret er opfyldt.

4.35 José Caldeira og Tomás Timbale er grundlæggende enige om erstatningsbetingelserne under mozambiquisk ret, og deres uenighed består i hovedsagen i den juridiske subsumption, der under alle omstændigheder vil skulle foretages af Sø- og Handelsretten.

4.36 Ansvarsgrundlaget for ulovlig arrest under mozambiquisk ret er "negligence" svarende til et dansk culpaansvar. Testen for et culpaansvar i tilfælde af en ulovlig arrest er i retsplejelovens § 639, stk. 3, beskrevet sådan, at ansvar foreligger, hvis fordringshaveren *"burde have undladt at begære arrest."*

4.37 HSG gør gældende, at ansvarsnormen under mozambiquisk ret, der er baseret på "negligence" er den samme eller i hvert fald sammenlignelig.

4.38 I den konkrete sag, hvor Scandi begærede arrest over søsterskibet Hoanh Son Sky, selvom Scandi selv anførte (og vidste), at Bromley var Scandis kontraktpart og debitor for bunkerkravet. Scandi burde derfor have undladt at begære arresten, da en arrest af Hoanh Son Sky ikke ville lovlig kunne gøres.

4.39 Arresten blev alene muliggjort, fordi Scandi i begæringen ikke oplyste retten om indholdet af Arrestkonventionens art. 3(4), og som anført af José Caldeira er dette i sig selv ansvarspådragende, fordi "*Scandi knew or should have considered the provision of paragraph 4 of Article 3 of the Convention"* (**E467**).

4.40 Under arresten, der forhindrede skibets afsejling, kunne Hoanh Son Sky ikke forlade Mozambiquisk farvand og fra den 27. maj 2024 medførte arresten, at skibet ikke kunne udnyttes kommercielt. På dette tidspunkt var losse og lasteoperationen i Mozambique færdigt og al tid fra dette tidspunkt og indtil skibets afsejling udgjorde et tab for HSG som følge af arresten. Arresten forårsagede således de indtalte krav, og der er derfor årsagssammenhæng mellem den ulovlige arrest og de indtalte krav.

4.41 Arresten blev foretaget ved en frivillig handling fra Scandi (arrestbegæringen) og handlingen krænkede HSGs ret til frit at benytte Hoanh Son Sky.

4.42 Det kan ikke ændre herpå, at Scandi modtog rådgivning forud for arresten.

4.43 Det gøres derfor samlet gældende, at alle erstatningsbetingelser under mozambiquisk ret er opfyldt. Dansk rets erstatningsbetingelser ses ligeledes at være opfyldt.

<u>Særligt om bevisværdien af José Manuel Caldeira og Tomás Timbanes rapporter.</u>

4.44 HSG gør gældende, at retten bør tillægge Tomás Timbanes rapport lavere bevismæssig værdi end José Manuel Caldeiras rapport. HSG begrunder dette med forholdene, som de to rapporter er indhentet under.

4.45 En part kan fremlægge en ensidigt indhentet moderklæring efter en retssags anlæggelse, forudsat at erklæringen indhentes *"under i øvrigt samme betingelser"* som den oprindelige erklæring, jf. retsplejelovens § 341a, 2. pkt.

4.46 Erklæringen fra Tomás Timbane er ikke indhentet under samme betingelser som José Manuel Caldeira's erklæring.

4.47 Tværtimod har Tomás Timbane modtaget kopi af José Manuel Caldeira's erklæring forud for afgivelsen af sin erklæring. På samme måde ses Tomás Timbanes erklæring på flere punkter ikke at yde en tilstræbt objektiv oplysning om indholdet af mozambiquisk ret, men derimod en replicerende erklæring til støtte for Scandis synspunkter under sagen og til imødegåelse af José Manuel Caldeira konklusioner.

4.48 Selvom HSG principalt finder, at dette ville kunne danne grundlag for en anmodning om, at Tomás Timbanes erklæring må udgå af sagen, har HSG i stedet gjort gældende, at ovenstående forhold må inddrages i vurderingen af bevisværdien af Tomás Timbanes erklæring.

Scandis indsigelse: Hoanh Son Sky var ikke arresteret

4.49 Scandi har under sagen gjort gældende, at Hoanh Son Sky ikke var arresteret, og at der derfor ikke kan være noget ansvar for ulovlig arrest.

4.50 HSG bestrider dette anbringende.

4.51 Det følger af Arrestkonventionen, art. 1(2), at en arrest defineres som:

""Arrest" means the detention of a ship by judicial process to secure a maritime claim, but does not include the seizure of a ship in execution or satisfaction of a judgment."

4.52 Scandi begærede den 9. maj 2024 arresten af Hoanh Son Sky i Mozambique med henvisning til bestemmelserne i Arrestkonventionen af 1952 (se hertil bl.a. begæringens pkt. 29 (**E254**)).

4.53 Den 10. maj 2024 efterkom de mozambiquiske myndigheder begæringen om arrest, og anførte således (**E269**):

"I grant the request on pages 118-119 of the case file and, consequently, pursuant to Article 47(2) of Law No. 10/2022 of July 7,I shall issue an order to the local Maritime Administrator to take appropriate measures as soon as possible for the safekeeping and retention of the vessel"

4.54 Det må derfor lægges til grund, at Hoanh Son Sky de facto var tilbageholdt af de mozambiquiske myndigheder i den relevante periode til sikring af Scandis påståede søretskrav, og at der således var tale om en arrest i Arrestkonventionens forstand, uanset en eventuel begrebsopdeling under mozambiquisk procesret.

4.55 Der henvises i øvrigt til José Caldeiras legal opinion, pkt. 59 (**E469**), hvoraf fremgår, at differentieringen mellem "detention" og "arrest" under alle omstændigheder ikke påvirker ansvarsbedømmelsen, og at erstatningsbetingelserne er de samme.

Scandis indsigelse: HSG har ikke tabsbegrænset/HSG har udvist egen skyld

4.56 Scandi har gjort gældende, at HSG burde have begrænset sit tab ved at indbetale sikkerhed til domstolene i Mozambique til gengæld for skibets frigivelse. Scandi har i skriftvekslingen også beskrevet dette som en betragtning om egen skyld.

4.57 Der påhviler ikke nogen pligt for en skadelidt, hverken under dansk eller mozambiquisk ret, til at begrænse sit tab som følge af en ulovlig arrest ved at efterkomme den ulovlige arrest og stille sikkerhed for det påståede krav. Tværtimod var HSG berettiget til at bestride arresten og undlade at stille sikkerhed.

4.58 Scandi bærer bevisbyrden både for at der foreligger en tabsbegrænsningspligt med det indhold, som Scandi har påstået (eller at HSG skulle have udvist egen skyld), og for at HSG kunne have begrænset sine tab ved at opfylde en sådan forpligtelse. Denne bevisbyrde er under alle omstændigheder ikke løftet.

Scandis indsigelse: Erstatningsansvar må begrænses til 5 dages hyre

4.59 Scandi har gjort gældende, at Scandis erstatningsansvar under alle omstændigheder må begrænses til 5 dages hyre, fordi de mozambiquiske myndigheder ifølge Scandi burde have truffet en endelig afgørelse om arresten inden for 5 dage.

4.60 HSG bestrider, at et sådant synspunkt. der i øvrigt fremstår udokumenteret, skulle begrunde en nedsættelse af erstatningskravet. Det er Scandi og ikke HSG der valgte at indlede retsskridt i Mozambique, og det er derfor også Scandi, der må bære risikoen for de mozambiquiske myndigheders sagsbehandlingstid.

4.61 Det bemærkes, at hvis Scandi på noget tidspunkt var nervøs for de mulige konsekvenser af arrestens varighed, kunne have løftet arresten.

Tabsopgørelsen

4.62 HSG gør gældende, at HSGs tab er dokumenterede og alle tabene er direkte og naturlige følger af Scandis ulovlige arrest i Mozambique. De enkelte tab er erstatningsberettigede både under dansk og mozambiquisk ret.

Renter

4.63 Det gøres gældende, at Scandi vil skulle betale almindelige procesrenter til HSG med følgende beløb fra følgende datoer:

- 619.724,89 USD fra 19. august 2024;

- 23.563,72 USD fra anlæg af nærværende sag.

4.64 Scandi har ikke bestridt HSG's rentepåstand under skriftvekslingen.

4.65 Selvom HSG's summerede krav i kravbrevet af 19. juli 2024 overstiger betalingspåstanden, er der alligevel alene krævet renter af 23.563,72 USD fra sagens anlæg. Dette skyldes, at en del af de tabsposter, der var indeholdt i kravbrevet af 19. juli 2024 blev opjusteret i forbindelse med retssagen. Det drejer sig i hovedsagen om omkostningerne til den mozambiquiske advokat for arrestsagen.

Sagen i Bangladesh

4.66 HSG gør gældende, at den parallelle arrestsag i Bangladesh vedrørende Hoanh Son Star ikke er relevant for afgørelsen af denne retssag, der alene vedrører Scandis erstatningsansvar for den ulovlige arrest i Mozambique af Hoanh Son Sky. Arresten i Bangladesh af Hoanh Son Star og et evt. yderligere erstatningsansvar for Scandi for denne arrest, er ikke en del af denne retssag.

4.67 HSG bestrider at en sikkerhedsstillelse ifm. arresten i Bangladesh af Hoanh Son Star skulle have indflydelse på rettens vurdering af sagn om ulovlig arrest af Hoanh Son Sky i Mozambique.

Sagsomkostninger

4.68 Retten har allerede foretaget en umiddelbar vurdering af sagens omkostninger i forbindelse med fastsættelsen af HSG's sikkerhed for sagsomkostninger den 30. januar 2025.

4.69 HSG har betalt 7.208 USD (1.938 USD + 1.938 USD + 3.332 USD) til José Caldeira ifm. hans legal opinion og HSG gør gældende, at disse omkostninger må erstattes fuldt ud, jf. retsplejelovens § 316.

4.70 HSG tager forbehold for yderligere omkostninger til José Caldeira ifm. hovedforhandlingen.

…"

Scandi Trading Denmark ApS har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med påstandsdokumentet:

"…

3. ANBRINGENDER

3.1 Anbringender til støtte for Scandi Tradings afvisningspåstand

3.1.1 Aftale mellem Scandi Trading og HSG, herunder Sø- og Handelsrettens manglende kompetence

3.1.1.1 Det gøres i forhold til Scandi Tradings principale påstand gældende, at nærværende sag anlagt ved Sø- og Handelsretten den 25. oktober 2024 skal afvises, idet der foreligger en gyldig aftale om voldgift ved London Maritime Arbitrators Association ("**LMAA**"), og at Sø- og Handelsretten derved ikke er rette værneting.

3.1.1.2 HSG er bundet af aftaleforholdet om køb af Bunkers til Hoanh Star, hvilket bl.a. følger af:

(i) Bilag A (ordrebekræftelsen for de købte Bunkers) og bilag C (fakturaen for de købte Bunkers); og

(ii) Bilag D (BDN), hvor HSG og Hoanh Star bekræfter levering samt modtagelse af de købte Bunkers.

3.1.1.3 Det fremgår af både bilag A og C, at HSG er part (som køber), idet både "MV HOANH STAR", "master", "owner" og "Hoanh Son Group Joint Stock Company" er anført ud for "Buyer"betegnelsen. Samtlige af de anførte betegnelser referer til HSG, og alle betegnelserne er da også anført før Befragteren. Som det også fremgår af bilag H, punkt 23 var (og er det forsat) Scandi Tradings opfattelse, at både HSG og Befragteren, hæfter solidarisk for bunkerleverancen.

3.1.1.4 BDN (bilag D) er modtaget og underskrevet af HSG, herunder med stempel fra Hoanh Star og dette er ligeledes bekræftet af HSG selv, jf. bilag F.

3.1.1.5 HSG havde hertil afgivet bemyndigelse i tidscertepartiet (bilag 13) til indkøb af bunkers, idet (i) HSG havde mulighed for at informere bunkerleverandøren (Scandi Trading) om, at man ikke skulle være ansvarlig og få bevis for betaling (med hjemmel i tidscertepartiet), og (ii) HSG var konkret blevet informeret om, at der var blev købt bunkers uden at have gjort indsigelser af nogen art eller brugt de i tidscertepartiet anførte rettigheder (bilag Ø). Ligeledes er der på BDN en linje til udfyldelse af "Owner/Operator", og her er med håndskrift indført "Master/Owner". Befragteren kunne have været anført, men man har altså specifikt valgt at nævne ejeren af skibet og dennes repræsentant, kaptajnen, dvs. HSG.

3.1.1.6 HSG har således accepteret at været bundet af aftaleforholdet og ikke gjort brug af de virkemidler, som man havde til rådighed, for at undgå at kravet blev rettet mod HSG og dets skibe.

3.1.1.7 De Almindelige Betingelser pkt. 22.2 bestemmer hertil, at enhver tvist mellem "Buyer" (HSG m.fl.), herunder én eller flere af disse, inklusive agenter, skal afgøres ved voldgift i London ved LMAA. Der er tale om indgåelse af en kommerciel aftale om levering af bunkers, og det er almindelig praksis i shipping, at der aftales voldgift ved den anerkendte voldgift, LMAA, i London. Det gøres derfor gældende, at HSG har accepteret eller forudsat, at nærværende aftaleforhold indeholdt et aftalt vilkår om voldgift ved LMAA i London.

3.1.1.8 Det følger af retsplejelovens § 245, stk. 1, at parterne gyldigt kan aftale værneting. Det følger endvidere af retsplejelovens § 225, stk. 2, at Sø- og Handelsretten alene har stedlig kompetence, såfremt parterne ikke har indgået anden aftale herom, og på baggrund af det ovenfor anførte i afsnit 3.1.1 gøres det derfor gældende, at Sø- og Handelsretten ikke har kompetence til at behandle nærværende sag, da retten ikke er rette værneting.

3.1.2 Sø- og Handelsretten manglende kompetence i øvrigt, herunder Arrestkonvention af 1952, artikel 6

3.1.2.1 Det gøres gældende, at Arrestkonventionen af 1952, artikel 6, ikke alene regulerer spørgsmålet om lovvalg, men tillige fastlægger kompetencen, herunder stedlig kompetence, til at pådømme tvister om uberettiget arrest.

3.1.2.2 Selvom Arrestkonventionen af 1952 ikke med absolut klarhed adresserer jurisdiktionsspørgsmålet, må en sammenhængende og logisk fortolkning af artikel 6 medføre, at såvel materiel som processuel kompetence tilkommer domstolene i den stat, hvor arresten er begæret eller foretaget. Med andre ord bør det være domstolene i Mozambique, der er rette værneting for nærværende sag og ikke Sø- og Handelsretten.

3.1.2.3 Arrestkonventionen af 1999 afklarer da også det spørgsmål endeligt og fastslår i artikel 6, stk. 2, at:

> *"(2) The Courts of the State in which an arrest has been effected shall have jurisdiction to determine the extent of the liability, if any, of the claimant for loss or damage caused by the arrest of a ship, including but not restricted to such loss or damage as may be caused in consequence of: (a) the arrest having been wrongful or unjustified, or (b) excessive security having been demanded and provided.*
>
> *(3) The liability, if any, of the claimant in accordance with paragraph 2 of this article shall be determined by application of the law of the State where the arrest was effected."*

3.1.2.4 Ud fra principperne i eller en formålsfortolkning af artikel 6 i Arrestkonventionen af 1952, må det være naturligt, at jurisdiktion følger lovvalg samt processuelle regler, hvorfor mulige erstatningskrav relateret til arrest skal behandles af domstolene i den stat, hvor arresten er begæret eller foretaget, når de faktiske og retlige forhold vedrørende en arrest er knyttet til denne stat.

3.1.2.5 Hertil vil det fremstå uforeneligt fra et folkeretligt perspektiv, hvis samtlige materielle spørgsmål i tvisten er underlagt mozambiquisk ret, og en dansk domstol skulle pådømme disse spørgsmål. Desuden er det vanskeligt at forestille sig, at en dansk domstol på korrekt vis kan anvende og foretage den skyld-/uagtsomhedsvurdering, der gælder efter mozambiquisk ret, navnlig når dansk ret anvender en anden ansvarsnorm for arrest, jf. sølovens § 96 og retsplejelovens § 639.

3.1.2.6 Den systematiske sammenhæng mellem lovvalg og jurisdiktion, som Arrestkonventionen af 1999 udtrykkeligt fastslår, bør derfor anvendes ved fortolkningen af artikel 6 i Arrestkonventionen af 1952. At domstolene i arreststaten har eksklusiv jurisdiktion til at afgøre spørgsmål om erstatning for uberettiget arrest, er ikke en

nyskabelse i Arrestkonventionen af 1999, men en præcisering af det princip, der allerede lå i Arrestkonventionen af 1952.

3.1.3 Den foreliggende afgørelse fra provinsdomstolen i Mozambique skal ikke prøves igen, hvorfor Sø- og Handelsrettens ikke har kompetence

3.1.3.1 Sø- og Handelsretten kan ikke træffe afgørelse, om (i) hvorvidt der forelå en arrest eller ej, eller(ii) hvorvidt Scandi Tradings handling var ansvarspådragende eller ej, idet provinsdomstolen i Mozambique allerede har taget stilling hertil. Sø- og Handelsretten er afskåret fra at prøve spørgsmål, som allerede er endeligt afgjort af kompetent domstol.

3.1.3.2 Den mozambiquiske provinsdomstol konkluderede, at der ikke var grundlag for at imødekomme en arrest, jf. bilag Å. Domstolen har med denne afgørelse taget stilling til spørgsmålet om arrest, og hvorvidt en arrest kunne imødekommes eller ej. Provinsdomstolen udtalte hertil, at der ikke var behov for at "adjudicate" (på dansk: afgøre), hvorvidt tilbageholdelsen var lovlig eller ej, idet (i) HSG undlod at anlægge en sag ved de mozambiquiske domstole samt (ii) Hoanh Sky havde forladt mozambiquisk jurisdiktion, jf. bilag Å.

3.1.3.3 Sø- og Handelsretten kan ikke prøve gyldigheden af den mozambiquiske provinsdomstols afgørelse vedrørende Hoanh Sky. Dette følger direkte af princippet om territorialhøjhed, der er et folkeretligt grundprincip om, at hver stat som udgangspunkt har eneret til udøve myndighed på dets territorium, og at ingen stat kan udøve myndighed på andre staters territorier. Med denne grundsætning er hovedreglen fastlagt for afgrænsningen af staternes kompetence i relation til lovgivning, forvaltning og retspleje (jurisdiktion) i forhold til andre stater. Således har de danske domstole ikke kompetence eller jurisdiktion til at prøve begæringen om en arrest foretaget i udlandet af en fremmed stat, hvilket gør sig gældende for nærværende sag, hvor Sø- og Handelsretten bør afholde sig fra at prøve en mozambiquisk afgørelse vedrørende Hoanh Sky.

3.1.3.4 HSGs påstand forudsætter, at Sø- og Handelsretten:

(i) Tilsidesætter den mozambiquiske domstols udtrykkelige konstateringer om, at ikke at foretage en arrest (altså provin-

sdomstolen i Mozambique fandt aldrig, at der forelå en arrest), og i stedet selv kvalificerer tilbageholdelsen som en arrest efter dansk ret, samt

(ii) Vurderer, om denne "arrest" (som den mozambiquiske domstol aldrig tillod) var uberettiget efter mozambiquisk ret.

3.1.3.5 Det er i denne forbindelse afgørende, at den mozambiquiske domstol udtrykkeligt fastslog, at en arrest ikke kunne imødekommes under de foreliggende omstændigheder, og at der derfor aldrig fandt en arrest sted.

3.1.3.6 Begge ovenstående skridt ville indebære en direkte tilsidesættelse af den mozambiquiske afgørelses præmisser og konklusion samt en uforholdsmæssig fortolkning af domstolens afgørelse. Hertil er Sø- og Handelsretten ikke kompetent. Retten kan ikke klassificere tilbageholdelsen som en arrest, når selv ikke engang den mozambiquiske domstol udtrykkeligt fandt, at der forelå en søretlig arrest.

3.1.3.7 Såfremt Sø- og Handelsretten afsiger dom, vil det være i strid med de international privatretlige regler, som de danske domstole er bundet af. Nærværende sag burde alene være blevet indbragt for Sø- og Handelsretten *efter*, at en kompetent mozambiquisk domstol havde taget stilling til tilbageholdelsens lovlighed, og da udelukkende med henblik på anerkendelse og eventuelle følgeforanstaltninger under dansk jurisdiktion.

3.1.3.8 Det gøres derfor gældende, at retten bør afstå fra af pådømme nærværende tvist, som tilkommer de Mozambiquiske domstole.

3.2 Anbringender til støtte for Scandi Tradings frifindelsespåstand

Det gøres gældende, at Scandi Trading ikke har handlet ansvarspådragende, og at Scandi Trading derfor ikke kan tilpligtes at betale noget beløb til HSG og bør frifindes i sin helhed.

3.2.1 Bevismæssig værdi af Tomás Timbanes legal opinion

3.2.1.1 Generelt gøres det gældende, at Sø- og Handelsretten må retten tillægge de to legal opinions fra henholdvis Tomás Timebane og José Manuel Caldeira afgørende bevismæssig værdi, idet det er ubestridt, at mozambiquisk ret er rette lovvalg for sagen, og retten derfor skal oplyses om mozambiquisk ret.

3.2.1.2 I forlængelse heraf gøres det gældende, at Tomás Timbanes legal opinion (bilag R) skal tillægges fuld bevismæssig værdi, og at HSGs anbringender om det modsatte er ubegrundede og juridisk uholdbare, idet:

(i) der ikke er noget anfægtelig i, at Tomás Timbane har modtaget José Manuel Caldeira forud for udarbejdelsen af sin egen juridiske redegørelse og vurdering. Der er ikke noget usædvanligt i, at en juridisk rådgiver, der skal vurdere et komplekst retsspørgsmål, tilgår allerede eksisterende vurderinger eller referencer. Dette sikrer en mere nuanceret og præcis belysning af de relevante problemstillinger, hvilket i sidste ende kan være en fordel for rettens fulde forståelse af sagens juridiske problemstillinger; og

(ii) det udtrykkeligt fremgår af Betænkning nr. 1558 om reform af den civile retspleje § 341 a, at modparten har ret til at fremlægge en "moderklæring"; det vil sige en erklæring om de samme forhold, selv om denne først er indhentet efter sagsanlægget og med kendskab til modpartens erklæring. Lovgiver har således udtrykkeligt forudsat og accepteret, at en moderklæring indhentes med kendskab til modpartens erklæring. Desuden accepterer de danske lovgivere også, at for så vidt angår juridiske responsa om udenlandsk ret, vil der, når det har betydning for sagen, ofte være et stort praktisk behov for at få retstilstanden i det pågældende land nærmere belyst, og at dette kan indhentes til brug for en sag, hvilket særligt er tilfældet i nærværende sag. Det fremgår tilmed at samme betænkning, at det er uden betydning, at erklæringens indhold ikke kun er "teknisk", men også omfatter en vurdering (et skøn).

3.2.1.3 Tomás Timbanes legal opinion er derfor en selvstændig og uafhængig redegørelse for mozambiquisk ret samt vurdering af sagen, og HSGs anbringende om, at Tomás Timbanes legal opinion skal tillægges mindre bevismæssig værdi, er ikke i overensstemmelse med lovgivers intention.

3.2.1.4 Det gøres således gældende, at det er uproblematisk, at Tomás Timbane foretager en juridisk subsumption og giver sin vurdering af, hvorledes mozambiquisk ret skal anvendes på sagens faktiske og retlige omstændigheder. Dette er netop formålet med en legal opinion om udenlandsk ret. Den juridiske udtalelse samt

vurdering er da også afgørende for en nøjagtig subsumption af sagens konkrete omstændigheder under mozambiquisk ret, og retten har derved et klart udgangspunkt for at træffe en korrekt afgørelse.

3.2.1.5 Uoverensstemmelser mellem de to legal opinions fremsat af henholdsvis Tomás Timbane og José Manuel Caldeira skal udelukkende afgøres efter mozambiquisk ret ved kompetent mozambiquisk domstol, og ikke efter dansk ret, som påberåbt af HSG, jf. afsnit 3.26 i HSGs supplerende processkrift. Begge legal opinions er udarbejdet på grundlag af mozambiquisk ret, og det må som følge heraf anses for både uforeneligt med lovvalget og i strid med en konsekvent retsanvendelse at underlægge fortolkningen af disse vurderinger dansk ret.

3.2.1.6 Såfremt retten finder, at uoverensstemmelserne mellem de to legal opinions ikke kan afgøres inden for rammerne af nærværende sag, må HSGs bevisbyrde anses for ikke at være løftet. Det må således komme HSG til skade, at der foreligger tvivl om indholdet og fortolkningen af mozambiquisk ret, idet det er HSG, der har bevisbyrden for, at Scandi Trading har handlet ansvarspådragende efter mozambiquisk ret.

3.2.2 Hoanh Sky var tilbageholdt ("detention") i Mozambique og aldrig under arrest

3.2.2.1 Det gøres gældende, at Hoanh Sky på intet tidspunkt var under arrest, men alene var tilbageholdt og under varetægt.

3.2.2.2 Scandi Trading indleverede anmodning om arrest ved provinsdomstolen i Mozambique d. 9. maj 2024, jf. bilag H, hvorefter provinsdomstolen d. 10. maj 2024 udstedte 1. tilbageholdelsesordre, jf. bilag 3. D. 14. maj 2024 udstedte domstolen den 2. tilbageholdelsesordre, jf. bilag J, idet Hoanh Sky ikke kunne tilbageholdes grundet vejrforhold. Domstolen afviste endeligt d. 27. juni 2024 at imødekomme en arrest, jf. bilag 5. Der forelå således aldrig en retslig afgørelse om en faktisk foretaget arrest, men alene en afgørelse af, at tilbageholdelsen måtte ophøre, og at en arrest *ikke* kunne imødekommes.

3.2.2.3 Det gøres gældende, at sondringen mellem (i) arrest og (ii) varetægt og tilbageholdelse ("detention"), herunder hvad der definerer begrebet 'arrest' må afgøres efter mozambiquisk ret, jf. Arrest-

konventionen af 1952, artikel 6, stk. 1, der udtrykkeligt bestemmer, at det er national ret (her mozambiquisk ret), der finder anvendelse, når det skal vurderes, hvorvidt en arrest er en arrest, herunder om en foretaget arrest er lovlig eller ej. Mozambiquisk rets kvalifikation af foranstaltningen er derfor afgørende for (i) hvorvidt Hoanh Sky var tilbageholdt eller arresteret og (ii) ansvarsvurderingen herfor.

3.2.2.4 Af Mozambiquisk ret fremgår det, at i sager med maritim jurisdiktion (underlagt "Maritime Court Law"), kan dommeren i sager om arrest forhindre skibets afgang eller afsejling ved at pålægge den maritime administrator (på det sted, inden for hvis jurisdiktion genstanden for den foreløbige foranstaltning befinder sig) hurtigst muligt at træffe *passende foranstaltninger* til dets forvaring *og tilbageholdelse*. Ifølge mozambiquisk retslitteratur ved forfatteren, João Guilherme, der er den præsiderende dommer ved Søretten i Maputo, er hjemlen til tilbageholdelsen ("detention") en *særegen* retsforanstaltning, som adskiller sig fra arrestproceduren i henhold til "Civil Code Procedure".Det gøres derfor gældende, at det er forkert, når HSG hævder, at sondringen mellem tilbageholdelse og arrest efter national ret (mozambiquisk) ikke har relevans for Sø- og Handelsretten, herunder rettens afgørelse af erstatningsspørgsmålet.

3.2.2.5 Det gøres hertil gældende, at (i) arrest og (ii) varetægt og tilbageholdelse ("detention") er to forskellige juridiske foranstaltninger under mozambiquisk ret, hvilket understøttes af Tomás Timbanes redegørelse af mozambiquisk ret (bilag R afsnit 31-45) samt af provinsdomstolens afgørelser i bilag 5 og bilag Å.

3.2.2.6 Arrest er en processuel sikringsforanstaltning, hvorved der etableres sikkerhed i aktiver, hvorimod en tilbageholdelse af et skib er en foreløbig foranstaltning, der kan iværksættes forud for en formel arrest, som ikke medfører alle de retlige konsekvenser, der følger af en egentlig arrest.

3.2.2.7 Provinsdomstolen i Mozambique fremhæver udtrykkeligt: *"(…) in this case, we are dealing with the precautionary procedure of arrest*", jf. bilag 5 og dermed ikke en egentlig arrest. Ligeledes fremgår det af sagens bilag Å, at

(i) *"The* Proceedings were provisionally admitted *(…), the detention of MV Hoahn Son Sky and the service of a summons on the respondents were ordered"*

(ii) *"Following the ship's detention and the notification of the ship's Master (…)"*

(iii) *"(…) the respondent HOANH SON GROUP JSC filed a request (…) for the dismissal of the proceedings as there was no need to adjudicate, namely because the ship HOAHN SON SKY, which the claimant sought to have arrested (…) has left the country"*

(iv) *"The case file shows that the order releasing the ship from provisional detention was issued on 27 June 2024 (…)"*

3.2.2.8 Hertil gøres det gældende, at HSG ikke har fremlagt nogen dokumentation eller forklaring, der kan begrunde fraværet af en sondring mellem tilbageholdelse og arrest efter mozambiquisk ret.

3.2.3 Scandi Trading har ikke pådraget sig erstatningsansvar efter mozambiquisk ret

3.2.3.1 Det gøres gældende, at Scandi Trading ikke har pådraget sig erstatningsansvar for ulovlig arrest, og Scandi Trading skal derfor frifindes for ethvert erstatningsretligt ansvar for arrest.

Ingen arrest

Som anført i afsnit 3.2.2 var Hoanh Sky aldrig under arrest, men alene tilbageholdt. Scandi Trading kan ikke holdes ansvarlig for en påstået arrest, der aldrig har fundet sted, og der foreligger derfor intet retligt grundlag for at pålægge Scandi Trading erstatningsansvar for HSGs påståede tab.

Erstatningsbetingelser efter mozambiquisk ret

3.2.3.2 Såfremt Sø- og Handelsretten måtte komme frem til, at den mozambiquiske domstol foretog en egentlig arrest, gøres det gældende, at erstatningsbetingelserne efter mozambiquisk ret ikke er opfyldt.

3.2.3.3 Mozambiquisk erstatningsansvar forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt: (i) frivillig handling ("voluntær handling"), (ii)

ulovlighed ("illegality"), (iii) skyld ("culpa"), (iv) skade ("damage") og (v) kausalitet/adækvans ("causation"), jf. bilag R (Tomás Timbanes legal opinion) afsnit 46-55), herunder artikel 483(1) af "the Civil Code".

Scandi Trading har ikke begået ansvarspådragende fejl eller forsømmelser

3.2.3.4 Scandi Trading har (i) til enhver tid handlet i overensstemmelse med mozambiquisk ret i forbindelse med inddrivelsen af kravet vedrørende de ubetalte bunkers og (ii) ikke begået ansvarspådragende fejl eller forsømmelser i henhold til mozambiquisk ret.

3.2.3.5 Forud for anmodning om retsskridt i Mozambique forsøgte Scandi Trading flere gange at kontakte HSG for at finde en løsning for de ubetalte bunkers til Hoanh Star og varsle mulige retsskridt.

3.2.3.6 Scandi Trading indhentede forud for anmodning om arrest i Mozambique rådgivning fra både Control Risk Management Inc. (New York, USA) samt GDA Avogados (eksklusive medlemmer af VDA Legal Partners) (mozambiquiske advokater), der tilsammen specialiserer sig i samt har rådgivet i utallige skibsarrester. Scandi Tradings anmodning om arrest var således baseret på rådgivning om, at de materielle og proceduremæssige krav for tilbageholdelse og arrest var opfyldt, og har således udvist nødvendig agtpågivenhed / normal forsigtighed ("normal prudence").

3.2.3.7 Scandi Trading indleverede en anmodning om arrest til provinsdomstolen i Mozambique d. 9. maj 2024, jf. bilag H, og afventede herefter domstolens afgørelse, som foreskrevet i mozambiquisk procesret. I overensstemmelse med "Maritime Court Law" udstedte domstolen en tilbageholdelsesordre d. 10. maj. 2024, jf. bilag 3., mens domstolen vurderede sagen med henblik på efterfølgende at træffe endelig afgørelse om, hvorvidt en arrest kunne imødekommes. Grundet ugunstige vejrforhold, der umuliggjorde effektueringen af den første tilbageholdelsesordre, blev der udstedt en supplerende tilbageholdelsesordre d. 14. maj 2024, jf. bilag J. Scandi Trading anmodede herefter to gange domstolen om at afsige afgørelse om, hvorvidt arresten kunne imødekommes, navnlig d. 3. juni 2024, jf. bilag N og d. 26.juni 2024, jf. bilag O. Først efter den anden anmodning af 26. juni 2024 traf domstolen afgørelse den 27. juni 2024, herunder at arresten ikke

kunne imødekommes. Det gøres gældende, at Scandi Trading hverken i forbindelse med anmodninger til provinsdomstolen i Mozambique eller sagens behandling i øvrigt har begået fejl eller forsømmelser, som kan føre til et ansvarsgrundlag under mozambiquisk ret.

3.2.3.8 I henhold til mozambiquisk ret skulle domstolen i øvrigt have vurderet, hvorvidt en arrest kunne imødekommes senest 5 dage efter udstedelsen af den første tilbageholdelsesordre, dvs. 5 dage efter d. 10. maj 2024. Der gik imidlertid 45 dage, før domstolen traf afgørelse. Forsinkelsen i domstolens sagsbehandling kan ikke tilregnes Scandi Trading, der på intet tidspunkt har begået fejl eller forsømmelser under mozambiquisk ret.

3.2.3.9 Scandi Trading og domstolen gav endvidere HSG mulighed for at stille sikkerhed for kravet, således at Hoanh Sky kunne sejle videre, hvilket yderligere understreger, at Scandi Trading ikke har begået fejl, men handlet i overensstemmelse med almindelig praksis.

3.2.3.10 Det bemærkes, at retten i Mozambique imødekom Scandi Tradings ansøgning om arrest, foreløbigt, ved udstedelse af tilbageholdelsesordren den 10. maj 2024, hvilket forudsætter, at retten var af den opfattelse, at anmodningen om arrest havde tilstrækkeligt grundlag, for at arrest kunne imødekommes. Hvis der havde været åbenbare fejl eller mangler ved anmodningen, eller hvis Scandi Trading havde handlet ansvarspådragende og uden normal forsigtighed ("normal prudence"), ville retten have afvist sagen med det samme. At retten valgte at udstede tilbageholdelsesordren, understreger tværtimod, at der ikke forelå eller foreligger grundlag for at antage, at Scandi Trading på noget tidspunkt har handlet forkert.

3.2.3.11 Det forhold, at provinsdomstolen efterfølgende frigav Hoanh Sky, indebærer ikke, at Scandi Tradings handling var fejlbehæftet eller uagtsom på tidspunktet for tilbageholdelsens iværksættelse.

3.2.3.12 Tomás Timbane, der er en betydelig kapacitet under mozambiquisk ret, konkluderer i sin juridiske vurdering af sagen, at der efter Mozambique ret ikke er grundlag, for at pålægge Scandi Trading nogen form for ansvar. Scandi Trading har ikke udvist nogen form for uagtsom eller forsætlig adfærd i forbindelse med indgivelsen af anmodningen om tilbageholdelsen af Hoanh Sky i

Mozambique, og det konkluderes endvidere af Tomás Timbane, at en sådan forudgående sikkerhedsforanstaltning aldrig kan være egnet til at forårsage den skade samt det tab, som HSG hævder at have lidt. Der er således ikke noget ansvarsgrundlag for Scandi Trading. Tomás Timbane underbygger førnævnte med henvisning til artikel 621 i den mozambiquiske "Civil Code" og artikel 387 i "Code of Civil Procedure":

> *"In fact, Article 621 of the Civil Code states that "If the arrest is found to be unjustified or is lifted, the claimant shall be liable for damages caused to the seized party, where he has not acted with normal prudence" (emphasis added) and, in the same vein, Article 387 of the Code of Civil Procedure states that: "If the arrest is considered to be unjustified or is lifted, the claimant shall be liable for damages caused to the defendant, where he has not acted with normal prudence (emphasis added)."*

3.2.3.13 Derudover fremhæver Tomás Timbane, at ingen af de oven for fremhævede bestemmelser indebærer, at Scandi Trading kan ifalde ansvar for skader forårsaget af en foranstaltning, der blev indgivet eller anmodet om inden selve afgørelsen om arrest, men alene efter en reel arrest (hvilket aldrig skete), og der kan således ikke ses bort fra den lovgivningsmæssige formodning om, at en sådan hensigt har været lovgivers intention jf. Tomás Timbanes legal opinion punkt 50-54. Timbane fremhæver da også, at der efter mozambiquisk ret foreligger en udtrykkelig lovmæssig begrænsning af en sagsøgers (Scandi Tradings) ansvar i tilfælde af uretmæssig eller uberettiget arrest, således at ansvaret alene omfatter situationer, hvor det pågældende skib faktisk blev arresteret, jf. Tomás Timbanes legal opinion punkt 51, hvilket Hoanh Sky aldrig blev.

3.2.3.14 Desuden understreges det, at HSG i deres indsigelse mod tilbageholdelsen af Hoanh Sky, aldrig har hævdet eller påstået, at Scandi Trading (i) handlede med forsæt, grov uagtsomhed eller uden rimelig eller sandsynlig grund og samtidig ej heller fremlagde beviser herpå, eller (ii) forsøgte at godtgøre, at den påtænkte arrest (der aldrig fandt sted) var uberettiget i henhold til gældende lov samt juridiske standarder, eller (iii) gjorde krav på eller påviste tab eller skader som følge af skibets tilbageholdelse, som det ellers var påkrævet at gøre. I indsigelsen mod tilbageholdelsen anfægtede HSG blot (i) det retlige grundlag for den tilbageholdelsesordre, som domstolen udstedte, (ii) ægtheden af det

af Scandi Trading fremlagte bevismateriale, og (iii) at betingelserne for arrest var opfyldt efter mozambiquisk ret, jf. bilag 4.

3.2.3.15 Endelig gøres det gældende, at HSG har ikke dokumenteret, at Scandi Trading har pådraget sig noget ansvar eller begået nogen fejl eller ansvarspådragende undladelser, herunder handlet med forsæt, forsømmelighed eller tilsidesættelse af normal agtpågivenhed ("normal prudence") i forbindelse med sagen. Der foreligger ingen beviser for, at Scandi Trading skulle have givet faktuelle forkerte oplysninger eller på anden måde handlet ansvarspådragende. HSG har endvidere ikke bestridt eller fremlagt dokumentation for, at Scandi Trading skulle have handlet ukorrekt, og det fremgår ikke af nogen kendelser eller andre dokumenter i sagen, at Scandi Trading skulle have begået fejl eller handlet ansvarspådragende i forbindelse med anmodning om arrest. HSG har således ikke løftet bevisbyrden, for at Scandi Trading har handlet ansvarspådragende, samt at der er lidt et tab, jf. artikel 487 af "the Civil Code".

Ansvarets skal begrænses til maksimalt 5 dage – ingen kausalitet

3.2.3.16 Såfremt retten måtte finde, at Scandi Trading har handlet ansvarspådragende – hvilket bestrides – gøres det gældende, at et eventuelt erstatningsansvar under alle omstændigheder skal begrænses til maksimalt 5 dage af den samlede tilbageholdelsesperiode, idet der ikke foreligger kausalitet mellem Scandi Tradings handlinger og tilbageholdelsen ud over de første 5 dage efter den 10. maj 2024.

3.2.3.17 Artikel 47, stk. 2, i den mozambiquisk søretslov foreskriver udtrykkeligt, at domstolene skal træffe afgørelse om enten (i) at opretholde tilbageholdelsen og meddele arrest eller (ii) at ophæve tilbageholdelsen og afvise arrestansøgningen inden for en frist på maksimalt 5 dage fra modtagelsen af arrestansøgningen, jf. bilag R (Tomás Timbanes legal opinion) punkt 58 og 61.

3.2.3.18 Det er ubestridt, at den mozambiquiske domstol anvendte 45 dage på at træffe afgørelse, hvilket er i klar modstrid med både ordlyden og formålet med denne type af sikringsmidler. Den forsinkelse, der ligger ud over den lovbestemte frist på 5 dage, kan ikke tilskrives Scandi Trading, men må derimod tilskrives den mozambiquiske domstols langvarige sagsbehandling, jf. bilag R (Tomás Timbanes legal opinion) punkt 57-59.

3.2.3.19 Scandi Trading søgte aktivt at fremskynde behandlingen ved angivelse af flere anmodninger til domstolen om fremskyndet behandling af ansøgningen om foreløbig arrest af skibet, jf. bilag N og O.

3.2.3.20 På baggrund af ovenstående gøres det således gældende, at Scandi Trading ikke kan holdes ansvarlig for den del af tilbageholdelsesperioden, der ligger ud over den lovbestemte 5-dages frist. Et eventuelt erstatningsansvar må derfor maksimalt omfatte de første 5 dage af tilbageholdelsesperioden, idet den efterfølgende forsinkelse udelukkende skyldes den mozambiquiske domstols regelstridige overskridelse af den lovbestemte behandlingsfrist.

HSG har udvist egen skyld

3.2.3.21 Endvidere gøres det gældende, at HSG har udvist egen skyld. HSG havde mulighed for via certepartiet at foretage foranstaltninger overfor Befragteren og kunne have undladt at underskrive BDN. Da Scandi Trading først anmodede om tilbageholdelse af Hoanh Sky, havde HSG i øvrigt også muligheden for at betale eller stille sikkerhed for at undgå tilbageholdelsen, hvilket er standard praksis i bunkerbranchen.

3.2.3.22 På baggrund af de i afsnit 3.2.3 anførte anbringender bør Scandi Trading frifindes for ethvert ansvar i forbindelse med tilbageholdelsen af Hoanh Sky, henset til at der ikke foreligger nogen overtrædelse af relevant lovgivning eller andre retsprincipper, der kan danne grundlag for et ansvar.

3.2.4 HSG's har ikke på tilstrækkeligvis dokumenteret sit tab

3.2.4.1 Det gøres gældende, at HSG ikke på tilstrækkeligvis har dokumenteret det tab, som gøres gældende, idet tabsdokumentation er mangelfuld, og flere tabsposter ikke er tilstrækkeligt dokumenteret.

3.2.4.2 Indledningsvist bemærkes det, at HSG ikke har præsenteret tilstrækkelige beviser for, at HSG faktisk har afholdt det påståede tab f.eks. i form af betalte fakturaer. Uden dokumentation for betaling af fakturaerne bestrides HSGs påståede tab. Hertil noteres det, at flere af de af HSG fremlagte bilag relateret til tabsopgørelsen helt eller delvist er fremlagt på portugisisk uden engelske el-

ler danske oversættelser. Scandi Trading har således ikke mulighed for at forholde sig til indholdet af bilagene.

3.2.4.3 HSG kræver tab dækket fra perioden d. 27. maj 2024 til og med d. 30. juni 2024, og har forsøgt at demonstrere dette påståede tab ved fremlagte tabeller samt støttebilag i henholdsvis stævningen, replikken og det supplerende processkrift. HSG har også vedlagt enkelte bilag i forsøget på at dokumentere det påståede tab. Desuagtet er det dog fortsat uklart for Scandi Trading, hvorledes HSG kommer frem til dette påståede tab særligt henset til (referencenumrene er lavet efter den af HSG fremlagte tabel i det supplerende processkrift):

(i) Nr. 1-4 (*Offhire in quelimane from 18:50lt 27th May 2024 to 12:30lt 30th June 2024; Offhire C/V/E; Offhire FO; Offhire DO*): Provinsdomstolen frigav Hoanh Sky fra tilbageholdelse ved afgørelsen af d. 27. juni 2024, jf. sagens bilag Å, hvorefter skibet frit kunne fortsætte sin operative frist. Dette responderer ikke med det hyretab, som HSG mener at have lidt, da dette er beregnet til og med d. 30. juni 2024. Hyre mellem d. 27. juni 2024 og d. 30. juni 2024 svarer til USD 42.000, der under alle omstændigheder må fratrækkes HSG anførte hyretab. Særligt bemærkes det for:

(i) Nr. 2, at off-hire klausulen (klausul 17) i tidscertepartiet (bilag 14) suspenderer kun "*payment of hire and overtime*" og ikke CVE (nr. 2). CVE er en separat betalingsforpligtelse, der ikke automatisk falder bort ved offhire. I mangel af en udtrykkelig bestemmelse om, at CVE suspenderes under off-hire, kan HSG ikke påberåbe sig off-hire klausulen som hjemmel for dette krav, og kravet bør derfor ikke tages til følge.

(ii) Nr. 3-4, at HSG har opgjort et tab på USD 77.223,90 for forbrug af fuel oil (FO) og USD 1.785,00 for forbrug af diesel oil (DO), i alt USD 79.008,90 for bunkerforbrug under arrestperioden. HSGs oplyste bunkersforbrug fremstår usædvanligt højt henset til, at skibet var tilbageholdt. Hovedmotoren blev slukket den 27. maj, jf. bilag 18, side 19 "(23:42) F.W.E. (Finished With Engine/s)". Hovedmotoren blev først startet igen den 30. juni 2024, jf. bilag 18, side 53. Off-hire klausulen I tidspcertepartiet bestemmer, at "*All*

bunkers used by the Vessel while off hire shall be for the Owners' account". Klausulen dækker derfor faktisk forbrugte bunkers under off-hire perioden. HSG har imidlertid ikke dokumenteret det faktiske forbrug gennem bunker surveys, logs eller anden objektiv dokumentation, der viser, at det påståede forbrug faktisk har fundet sted under arrestperioden. HSGs opgørelse i nr. 1-4 om off-hire bestrides derfor som ukorrekt og udokumenteret.

(ii) Nr. 5 (*PDA Quameline*): Med henvisning til bilag 19, hæver HSG at have betalt USD 27.6340,00, men bilag 19 er en henvisning til et lastemanifest. De øvrige nyuploadede bilag relaterer sig ikke til en af HSG betalt faktura til All-Hands. Der er således ingen beviser fremlagt på, at HSG har afholdt dette påståede tab.

(iii) Nr. 6 (*Omkostninger til havnemyndigheden*): Bilag 8 dokumenterer angiveligt omkostninger til havemyndigheden, men eftersom bilaget er fremlagt på portugisisk, kan det ikke bekræftes, at dette er korrekt. Derudover er den foretagne forholdsmæssige nedjustering til USD 19.819,09 foretaget uden dokumentation, for at havneafgifter faktisk påløber dag-for-dag, eller at de konkret er opstået som følge af arresten. Beregningen kan derfor ikke i sig selv dokumentere et erstatningsberettiget tab. Desuden, som også anført under (i) er dette påståede tab ikke opgjort korrekt, idet beløbet er beregnet til og med den 30. juni 2024, hvilket er forkert, da skibet blev frigivet fra tilbageholdelse den 27. juni 2024.

Nr. 8 (*Hull cleaning*): Skrogrengøring udgør en almindelig og forudsigelig driftsomkostning for ethvert skib, særligt for skibe der opererer i tropiske farvande. Hull cleaning skal foretages regelmæssigt uanset tilbageholdelsen, og udgiften ville således være afholdt under alle omstændigheder. Biofouling (algevækst og påvækst af marine organismer) opstår naturligt og accelereret i varme tropiske farvande, uafhængigt af om skibet sejler eller ligger stille. Såfremt HSG mener, at tilbageholdelsen i Mozambique skyldes behovet for hull cleaning, må HSG under hovedforhandlingen redegøre herfor, samt fremlægge bevis på seneste hull cleaning, herunder hvorfor der var behov for en hull

cleaning, og ellers kan udgiften ikke ses som et tab forårsaget af Scandi Trading.

3.2.4.4 Scandi Trading bestrider hertil, at tilbageholdelsen af Hoanh Sky har forhindret HSGs drift på en måde, der kan tilregnes Scandi Trading.

3.2.4.5 Desuden har HSG har ikke opfyldt provokation J om oplysninger om den AllHands agent, der har udarbejdet bilag 16 "Statement of Facts", herunder ved angivelse af dokumentets ophavsmand og dennes rolle. Som følge heraf kan bilag 16 "Statement of Facts" ikke tillægges selvstændig bevismæssig værdi, idet det ikke er muligt at fastslå dokumentets oprindelse, tilblivelsestidspunkt eller de forudsætninger, hvorpå det måtte være udarbejdet. Scandi Trading er derfor afskåret fra effektivt at forholde sig til dokumentets indhold og rigtighed, herunder afhøre vidnet som anført i duplikkens afsnit 4.2. Bilaget må derfor tilsidesættes ved bevisbedømmelsen, subsidiært tillægges mindre bevismæssig værd*i*.

3.2.4.6 På baggrund af ovenstående bemærkninger er det åbenbart, at HSG's tabsopgørelse er behæftet med væsentlige mangler og derfor ikke kan lægges til grund. Eftersom HSG ikke har formået at fremstille en tilstrækkelig og troværdig tabsopgørelse (efter flere opfordringer), skal det tillægges processuel skadevirkning, jf. retsplejelovens § 344, stk. 3, hvorefter det må lægges til grund, at fremlægges de relevante beviser ikke under hovedforhandlingen, må det lægges til grund, at HSG ikke har lidt noget faktisk tab.

3.2.5 Det var ikke muligt at foretage arrest af Hoanh Star i hverken Malaysia eller Indien

3.2.5.1 Det gøres gældende, at det ikke skal tillægges processuel skadevirkning, at Scandi Trading ikke har fremlagt beviser for, hvorfor man ikke foretog arrest af Hoanh Star i Malaysia eller Indien.

3.2.5.2 Efter mozambiquisk ret er der ikke krav om, at en part skal indhente eller fremlægge juridisk rådgivning forud for indgivelse af en anmodning om tilbageholdelse. At Scandi Trading indhentede juridisk bistand hos GDA Avogados (eksklusive medlemmer af VDA Legal Partners i Mozambique) understreger tværtimod, at Scandi Trading handlede omhyggeligt og ansvarligt.

3.2.5.3 Den juridiske kommunikation mellem Scandi Trading og dets juridiske rådgivere er desuden omfattet af tavshedspligt, hvilket

yderligere begrænser fremlæggelsespligten. HSG kan ikke med føje forlange indsigt i al intern juridisk korrespondance mellem Scandi Trading og dets juridiske rådgivere.

3.2.6 Mulig arrest i Bangladesh og HSGs sikkerhedsstillelse

3.2.6.1 Det gøres gældende, at HSGs beslutning om at stille en bankgaranti i Bangladesh for at undgå arrest af Hoanh Star udgør en faktisk anerkendelse af Scandi Tradings kravs berettigelse, herunder den fordring der ligger i aftaleforholdet mellem Scandi Trading og HSG.

3.2.6.2 Det er derfor inkonsistent, at HSG samtidig anfægter tilbageholdelsen i Mozambique, idet begge forhold vedrører samme underliggende fordring. HSGs handlinger i Bangladesh bekræfter netop berettigelsen af tilbageholdelsen af Hoanh Sky i Mozambique.

3.3 Anbringender til støtte for Scandi Tradings frifindelsespåstand overfor HSGs anerkendelsespåstand

3.3.1 Overfor HSGs anerkendelsespåstand, om at Scandi Trading tilpligtes at anerkende at være erstatningsansvarlig for øvrige tab, som HSG måtte lide som følge af tilbageholdelsen af Hoanh Sky i Mozambique, herunder ethvert beløb som HSG måtte være pligtig at erstatte til Hengda

Shipping Group Ltd. som befragter af Hoanh Sky, gøres det gældende, at

(i) Hoanh Sky aldrig var under arrest, men alene tilbageholdt, jf. det i afsnit 3.2.2;

(ii) Scandi Trading ikke har handlet ansvarspådragende med henvisning til det i afsnit ovenfor 3.2.3 anførte; og

(iii) Scandi Trading ikke kan pålægges ansvar for hypotetiske, fremtidige krav fra tredjemand, som på nuværende tidspunkt alene er eventualforpligtelser, som hverken er konstateret, opgjort eller dokumenteret. Det bestrides derfor, at der foreligger et dokumenteret krav på USD 500.000 fra befragteren af Hoanh Sky. Det påberåbte beløb er udokumenteret, uspecificeret og ikke endeligt fastlagt, og kravet er endnu

ikke betalt af HSG, jf. også HSGs egne udtalelser i det supplerende processkrift afsnit 2.52.

…"

Rettens begrundelse og resultat

Introduktion og retsgrundlag

Denne sag angår erstatningskrav som følge af påstået uberettiget tilbageholdelse eller arrest af et skib.

Den 9. maj 2024 indgav Scandi Trading ApS (Scandi) en anmodning om arrest til en domstol i Mozambique. Arrestanmodningen angik skibet Hoanh Son Sky, som var ejet af Hoanh Son Group (HSG) og befragtet af Hengda Shipping på et tidscerteparti. Kravet, som Scandi ønskede sikkerhed for, angik en ubetalt faktura for levering af bunkerolie til skibet Hoanh Son Star, som ligeledes var ejet af HSG, men på tidscerteparti befragtet til Bromley Shipping, som havde bestilt bunkerolien.

Den 10. maj 2024 besluttede en domstol i Mozambique på grundlag af Scandis anmodning om arrest uden forudgående høring af HSG at tilbageholde skibet Hoanh Son Sky.

Efter en mundtlig behandling af arrestanmodningen mellem Scandi og HSG besluttede domstolen i Mozambique i en afgørelse af 27. juni 2024 at frigive skibet Hoanh Son Sky og afslå anmodningen om arrest. Det fremgår af afgørelsen, at domstolen fandt, at artikel 3(1) og 3(4) i konvention af 10. maj 1952 om arrest i søgående skibe (arrestkonventionen af 1952) ikke gav mulighed for arrest i Hoanh Son Sky for kravet fra levering af bunkers til Hoanh Son Star.

HSG har herefter rejst erstatningskrav mod Scandi baseret på tilbageholdelsen eller arresten af Hoanh Son Sky i Mozambique, og det første spørgsmål, retten skal tage stilling til, er, om der er værneting for sagen i Danmark.

Hvis der er værneting for sagen i Danmark, skal retten dernæst tage stilling til spørgsmålet om ansvarsgrundlag for Scandi og i givet fald om tillige de øvrige betingelser for erstatningsansvar er opfyldt. Parterne er enige om, at spørgsmålet om erstatningsansvar skal afgøres efter mozambiquisk ret, jf. artikel 6, stk. 1, i arrestkonventionen af 1952, jf. bekendtgørelse nr. 59 af 11. december 2000.

De centrale bestemmelser i arrestkonventionen af 1952 lyder som følger:

> "Article 3
>
> (1) Subject to the provisions of para 4) of this Article and of Article 10, a claimant may arrest either the particular ship in respect of which the maritime claim arose, or any other ship which is owned by the person who was, at the time when the maritime claim arose, the owner of the particular ship, even though the ship arrested be ready to sail …
>
> (4) When in the case of a charter by demise of a ship the charterer and not the registered owner is liable in respect of a maritime claim relating to that ship, the claimant may arrest such ship or any other ship in the ownership of the char terer by demise, subject to the provisions of this Convention, but no other ship in the ownership of the registered owner shall be liable to arrest in respect of such maritime claims.
> The provisions of this paragraph shall apply to any case in which a person other than the registered owner of a ship is liable in respect of a maritime claim relating to that ship.
> …
>
> Article 6
>
> All questions whether in any case the claimant is liable in damages for the arrest of a ship or for the costs of the bail or other security furnished to release or prevent the arrest of a ship, shall be determined by the law of the Contracting State in whose jurisdiction the arrest was made or applied for.
>
> The rules of procedure relating to the arrest of a ship, to the application for obtaining the authority referred to in Article 4, and to all matters of procedure which the arrest may entail, shall be governed by the law of the Contracting State in which the arrest was made or applied for."

Spørgsmålet om værneting

Spørgsmålet om, hvorvidt der er værneting for sagen i Danmark, afhænger i første række af, hvorvidt parterne har indgået en voldgiftsaftale, nærmere bestemt om HSG er bundet af Scandis almindelige salgsbetingelser punkt 22.2, som indeholder en bestemmelse om voldgift ved LMAA i London.

Retten bemærker hertil, at det var tidsbefragteren Bromley Shipping, som den 3. juli 2023 bestilte den omhandlede bunkerolie til skibet Hoanh Son Star, og i accepten af tilbuddet angav Bromley Shipping tydeligt, at bunkerolien blev bestilt af Bromley Shipping.

I ordrebekræftelsen, som Scandi derefter sendte til Bromley Shipping, men ikke til HSG, angav Scandi, at køberen var: "M/V Hoanh Son Star and/or Master and/or owner and/or Charterer and/or Managers and/or Hoanh Son Group Joint Stock Company and/or Bromley Shipping & Trading Ltd". Retten bemærker dertil, at denne ordrebekræftelse ikke kan føre til, at der er indgået aftale mellem Scandi og HSG om køb af bunkerolie.

Ved levering af bunkerolien til Hoanh Son Star den 9. juli 2023 blev en bunker delivery note underskrevet af en chief engineer (maskinchefen) på Hoanh Son Star, idet det blev anført, at: "We acknowledge receipt of the above product and confirm that the following samples were jointly taken by continuous drip …". Retten bemærker hertil, at denne underskrift fra skibet Hoanh Son Star vedrørende kvittering for modtagelse af bunkerolie på skibet ikke kan medføre, at der er indgået aftale mellem Scandi og HSG om køb af bunkerolie. Retten bemærker endvidere, at Scandi ikke er nævnt på denne bunker delivery note.

Scandi har under sagen fremført det argument, at HSG, hvis man ikke ville være bundet af aftalen om køb af bunkerolien, burde have foranlediget, at man ved modtagelse af bunkerolien på skibet havde stemplet den nævnte bunker delivery note med et "Non-Lien" stempel, hvilket man i forhold til tidsbefragteren Bromley kunne gøre med hjemmel i tidscertepartiets punkt 9, som henviser til Bimcos "Non-Lien Clause for Time Charter Parties". Retten bemærker hertil, at et sådant forbehold fra rederens side angår spørgsmålet om eventuel sikkerhed (tilbageholdsret) i skibet (i dette tilfælde Hoanh Son Star) og ikke spørgsmålet om aftaleindgåelse.

Der er herefter hverken på den anførte baggrund eller i sagen i øvrigt grundlag for at anse HSG bundet af voldgiftsklausulen i Scandis almindelige salgsbetingelser.

Scandi har i anden række anført, at artikel 6 i arrestkonventionen af 1952 ikke alene regulerer lovvalget, men også spørgsmålet om stedlig kompetence i sager om skade forvoldt ved arrest, og at der som følge heraf ikke er værneting for sagen i Danmark, men alene i Mozambique. Retten bemærker hertil, at artikel 6 i arrestkonventionen af 1952 er en bestemmelse om lovvalg, som ikke indeholder regler om værneting.

På den anførte baggrund, og da Scandi har hjemsted i Danmark, er der værneting for sagen i Danmark, jf. retsplejelovens § 235, stk. 1, og Scandis afvisningspåstand tages ikke til følge.

Spørgsmålet om erstatningsansvar

Parterne er som anført enige om, at spørgsmålet om erstatningsansvar for Scandi skal afgøres efter mozambiquisk ret, jf. artikel 6, stk. 1, i arrestkonventionen af 1952, jf. bekendtgørelse nr. 59 af 11. december 2000.

Spørgsmålet om mozambiquisk ret er under sagen navnlig belyst ved to erklæringer, som parterne hver for sig har indhentet, afgivet af hver sin mozambiquiske ekspert, advokaterne Caldeira henholdsvis Timbane. De to eksperter er enige om, at der ikke er et objektivt ansvar for uretmæssig arrest i Mozambique. Begge advokater fremhæver indledningsvis artikel 483 i den mozambiquiske Civil Code, som omhandler betingelserne for erstatningsansvar. De to advokater oversætter artikel 483 forskelligt, men de er enige om, at en af betingelserne for erstatningsansvar er en dadelværdig handling, og at dette kan være i form af (mindst) uagtsomhed ("negligence"). Det må på baggrund af de afgivne erklæringer og afhøringen af de to eksperter i retten lægges til grund, at erstatningsansvar i nærværende sag efter mozambiquisk ret forudsætter, at Scandi handlede dadelværdigt, uagtsomt eller uden sædvanlig agtpågivenhed ("normal prudence") ved indlevering af arrestanmodningen. Det må endvidere lægges til grund som ubestridt, at det efter mozambiquisk ret er sagsøgeren, der har bevisbyrden for det dadelværdige forhold.

De to eksperter har ligesom parterne i sagen haft en diskussion om, hvorvidt det, der skete ved den mozambiquiske domstols afgørelse af 10. maj 2024, var

en tilbageholdelse i henhold til den mozambiquiske Maritime Court Law (MCL) artikel 47 (et foreløbigt retsskridt, som kan tages forud for stillingtagen til arrest), eller om det reelt set var en arrest. Retten bemærker hertil, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at der ikke er forskel på ansvarsgrundlaget eller erstatningsbetingelserne i øvrigt efter mozambiquisk ret alt efter, om man har at gøre med en tilbageholdelse efter MCL artikel 47 eller en arrest. Retten har derfor ikke grund til at tage stilling til dette spørgsmål.

Retten bemærker dernæst, at det er ubestridt, at Scandis arrestanmodning af 9. maj 2024 indeholdt alle de faktiske oplysninger, domstolen skulle bruge for at tage stilling til anmodningen, og at oplysningerne var korrekte. Det fremgik således navnlig, at der var tale om arrest i et skib, hvor skibets ejer ikke havde indgået aftalen om levering af bunkers, og hvor bunkerleveringen ikke var sket til det skib, man ønskede arrest i, men til et andet skib ejet af samme ejer, men befragtet på tidscerteparti til en befragter.

Efter bevisførelsen om mozambiquisk ret må det endvidere lægges til grund, at den mozambiquiske domstol havde mulighed for ikke at tilbageholde skibet, hvis anmodningen var grundløs. Som anført valgte den mozambiquiske domstol at tilbageholde skibet den 10. maj 2024, og den 14. maj 2024 gentog domstolen sin beslutning om tilbageholdelse.

Hovedspørgsmålet bliver derfor, om det forhold, at Scandi i sin arrestanmodning af 9. maj 2024 for så vidt angår arrestkonventionen af 1952 alene henviste til artikel 3(1), og ikke til artikel 3(4), udgjorde et dadelværdigt, ansvarspådragende forhold fra Scandis side, jf. herved, at den mozambiquiske domstol i sin afgørelse den 27. juni 2024 fastslog, at der på grund af undtagelsesbestemmelsen i artikel 3(4) ikke kunne ske arrest efter hovedreglen i artikel 3(1).

Retten bemærker hertil, at det må have formodningen imod sig, at det i sig selv skulle udgøre culpøs handling, at en part eller en advokat indgiver en anmodning til retten uden at redegøre for det retsgrundlag, som kan tale imod, at anmodningen tages til følge, jf. herved advokat Timbanes erklæring. Dertil kommer, at det er HSG's bevisbyrde at påvise, at anvendelsen af undtagelsen i arrestkonventionens artikel 3(4) under mozambiquisk ret ville være så indlysende, at selve indleveringen af en anmodning om arrest af et søsterskib i en situation som den foreliggende udgør et misbrug eller en culpøs anvendelse af retssystemet. Denne bevisbyrde findes ikke løftet.

På den anførte baggrund frifindes Scandi for de nedlagte påstande.

Scandi har efter sagens resultat tabt spørgsmålet om værneting og afvisning, men vundet hovedspørgsmålet om erstatningsansvar. På den baggrund tilkendes Scandi delvise sagsomkostninger fra HSG, jf. retsplejelovens § 313, stk. 1, på 350.000 kr. Dette beløb omfatter omkostninger til eksperterklæringen fra advokat Timbane på USD 10.120 samt i øvrigt advokatudgifter ekskl. moms.

THI KENDES FOR RET:

Scandi Trading Denmark ApS frifindes.

Hoanh Son Group JSC skal inden 14 dage betale 350.000 kr. i sagsomkostninger til Scandi Trading ApS.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Vejledning om anke af Sø- og Handelsrettens dom

Du kan som udgangspunkt anke (klage over) afgørelsen til landsretten.

Du kan i særlige tilfælde anke direkte til Højesteret.

Fristen for anke er **4 uger**, fra Sø- og Handelsretten afsagde dom.

Du kan kun anke bestemmelser om sagsomkostninger særskilt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Du skal i givet fald indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Dette kan ikke ske via minretssag.dk. Fristen for ansøgning om anketilladelse er **4 uger**.

Du kan læse mere om anke og anketilladelse i retsplejelovens §§ 368 – 373.

Reglerne er også kort beskrevet på Sø- og Handelsrettens hjemmeside under "Sagsbehandling og vejledninger", underrubrik "Anke og kære ".

Praktiske oplysninger

Du kan oprette en anke direkte på sagen på minretssag.dk ved at trykke på "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen.